Published and distributed under permit (No. 672) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Worcester, Mass.
By order of the President. A. S. Burleson, Postmaster General.

UNIVERSITY OF ILLINOIS LIBRARY
FEB 16 1920

AMERIKOS LIETUVIS

LITHUANIAN AMERICAN

No. 7 Vol. VII. Tel. Park 6407 WORCESTER, MASS., 12d. Vasario (February), 1920. 5 cents per copy Metai 7

Entered as second-class matter September 29, 1914, at the post office at Worcester, Masschusetts, under the Act of March 3, 1879.

Suvienytos Valstijos Sako Negali Pripažinti Lietuvos Pirm Negu Rusijos Dalykai Paaiškės

NAUJA REVOLIUCIJA VLADIVOSTOKE. LENKAI SVARSTO BOLŠEVIKŲ PASIULYMĄ. KERENSKIS BANDO SUKELTI ČEKUS, LENKUS IR RUMUNUS PRIEŠ SOVIETŲ RUSIJĄ. VOKIETIJA PASIRYŽUS NEIŠDUOTI VOKIEČIŲ KALTININKŲ, KURIŲ SĄJUNGIEČIAI REIKALAUJA. BOLŠEVIKAI NORI VESTI PREKYBĄ SU AMERIKA. SĄJUNGIEČIAI SAKOMA NORI, KAD LENKIJA TAIKINTŲSI SU SOVIETŲ RUSIJA. KOREJIEČIAI SUKILO PRIEŠ JAPONUS. GELŽKELNINKAI GRASINA STREIKUOTI S. VALS.

Ir vėl revoliucija Vladivostoke.

Washington, sausio 3 — Suv. Valstijų armijos Sibire vadas, gen. Graves pranešė karės departmentui, kad 31 d. sausio tenai ištiko nauja revoliucija, bet vien tik vietinio charakterio. Revoliucijonieriai kontroliuoja miestą. Sąjungiečių kareiviai patroliuoja gatves, kad apginti miesto gyventojus ir nedaleisti plėšimų.

Revoliucijonieriai nori, kad civilė karė Sibire užsibaigtų ir kad svetimšaliai liautųsi kišęsi į Sibiro dalykus.

Revoliucija neperiškadys amerikonų traukimuisi iš Sibiro, kuris prasidėjo praeitą mėnesį.

Estų sutartis su Rusija.

Reval, vasario 3 —Netik, kad Sovietų Rusija pripažysta pilną Estonijos nepriguimybę, taikos sutartyje, bet taipgi užmokės jai 15,000,000 r. auksu. Nebus mui to tarp abiejų šalių; tuojaus bus pradėta belaisvių mainymasis. Estai turi tiesą nupirkti 2,500,000 margų miško Rusijoj. Sovietų valdžia turi tiesą gauti elektrą nuo sriautynų Narova upėje.

Sako Clemenceau gyvastis pavojuje Egipte.

Geneva, vas. 3—Tulas Egiptiečių nacionalistų vadas pasiuntė Clemenceau, Francijos ex-premieriu telegramą, prasergstant jį, kad nekeliautų Egiptan, nes ten jo gyvasčiai gręs pavojus; mat egiptiečiai skaito jį anglų šalininku ir priešu egiptiečių laisvės.

Nori išvežti ex-kaizerį ant salos.

Londonas, vas. 4 d.—Anglijos Atbudavojimo ministeris sako, buk Angliija yra pasiryžus patraukti ex-kaizerį teisman ir priversti jį išpildyti kokia bausmė jam bus duota. Sako, jei Holandija visgi jo neišduos, tai turės jį išvaryti ant kokios nors Holandijai priklausančios salos, nes jam visgi nebus leidžiama Europoj gyventi.

Berlinas. Vokietijos kabinetas turėjo slaptą sesiją apsvarstyti ką reikės daryti kaslink sąjungiečių reikalavimo pristatyti 896 vokiečių apkaltintų peržengimu karės įstatymų, Anglija reikalauja 97, Francija ir Belgija po 334, Italija 29, Lenkija 57, Rumunija 41, Serbija 4. Jie yra kaltinami bereikalingu civilių žudymu, vagyste, žmogžudystėm, armenų skerdimu, belaisvių žudymu, nežmonišku žiaurumu link belaisvių ir tt.

Lenkai svarsto bolševikų pasiulymą.

Londonas, vas. 4—Lenkija atsakė bolševikams ant jų taikos siulymo, buk ji dabar svarsto siulomą sutartį. Tuo tarpu sovietų valdžia paliepė savo armijom laikytis prie dabartinės linijos.

Bolševikai, užėmę Nikolajevą ir Khersoną, į šiaurrytus Odessos, tolyn žengia, užimdami vis naujas vietas, anot pranešimo iš Maskvos.

Geneva. Gen. Denikinas, kurio armiją bolševikai visai pergalėjo, išlipo bulgarų prieplaukoj Varna. Sakoma jis vyks Bucharestan tartis su rumunais apie pavojų nuo galimo bolševikų užpuolimo ant Bessarabijos.

Archangelskas, vas. 4 — Pranešimas iš Odesos sako, buk liuosnorių rusų armija sumušė bolševikus ir privertė juos atgal trauktis per Dono upę, paimdami 8,000 iš jų nelaisvėn, taipgi 60 kanuolių ir 150 kulkosvaidžių.

D'Annunzio konskriptuoja Fiume piliečius.

Fiume, vas. 4—D'Annunzio, su pagelba "tautos tarybos," rengiasi konskriptuoti penkias klesas Fiume miesto gyventojų del apginimo miesto.

Jis išleido dekretą uždraudžiant išleidimą laikraščių be daleidimo jo štabo.

Pasirodo, kad išleista už 40,000,000 lirų neteisingų Fiume miesto pinigų. A'Annunzio išleido aštrius įstatymus prieš pinigų falsifikavimą.

Kerenskis Čekijoj.

Pragas, vas. 4—Buvęs Rusijos Premieras Kerenskis ir buvęs karės ministeris Savinkov vyksta Pragan, Čekijos sostinėn, padaryti kokią tai sutartį tarp Rusijos ir Čeko-Slovakijos.

Washington. Čekų-Slovakų atstovas čionai sako, buk Kerenskis lankosi Prage, kad sukelti čekų-slavokus, lenkus ir rumunus prieš bolševiškus. Bet čekų užsienio ministeris neseniai pasakė, buk Čekija nesikiš į Rusijos dalykus. Tuo tarpu, čekai varo prekybą su Pietų Rusijos žmonėm (ne bolševikais).

Igliaukos Bažnyčia po karės
Nufotografuota p. J. Skrinskio.

Vokiečiai neišduos savųjų.

Berlinas, vas. 5—Pasibaigus Vokietijos ministerių kabineto slaptai sesijai, narys vokiečių valdžios pasakė "Associated Press" korespondentui, kad ministeriai vienbalsiai nutarė, jogei negalima išduoti sąjungiečiams reikalaujamų vokiečių kaltininkų.

Francija parduos bonus Amerikoj.

Paryžius, vasario 5 d. — Francija bandys išparduoti dalį savo sekančios paskolos Amerikoj, tokiu budu mano, kad pagelbės frankų vertės pakėlimui. Bonai neš 5 nuoš. ant meto ir bus valdžios atmokėti į 60 metų.

Bolševikai nori vesti prekybą su Amerika.

Kopenhagen, vas. 6 d. — Maxim Litvinov, bolševikų atstovas čionai, dažinojęs, buk Amerikos firmos nutarė vesti prekybą su Rusija sako, buk Sovietų Rusija, iš savo pusės labai geidžia atnaujinti prekybą su Amerika. Rusijai reikalinga labai daug amerikoniškų mašinų, amatininkų įrankių, lokomotyvų ir kitų gelžkelių įtaisymų, taipgi visokių kitų jau padirbtų produktų. Anot jo, prekiavimas su rusų kooperatyvėm draugijom reiškia prekiavimą su Sovietų Rusija. Bet anot, jo, prekyba galės tikrai prasidėti, tik kuomet sąjungiečiai ir rubežinės valstijas liausis kovoję prieš sovietus.

Sužinota iš pasitikėjimo vertų šaltinių, kad Litvinovas tapo paskirtas vyriausiu rusų kooperacijų draugijų vadu.

Amerikonai ragina Lenkiją taikintis su Sovietais.

Londonas, vas. 6 — Čionai tapo dažinota, kad įtekmingi amerikonai, draugai Lenkijos, ragina Lenkijos valdžią greitai taikintis su bolševikais. Šie raginimai, ir anglų valdžios neva išreikštas geidimas kaslink taikos tarp Lenkijos ir Sovietų Rusijos, sakoma turės didelę svarbą lenkų nutarime. Tikimasi, buk lenkai patįs jau linksta prie taikos.

Vokiečiai neduoda francuzams anglių.

Paryžius, vasario 6 d.—Pagal taikos sutartį, Vokietija turi duoti Francuzijai anglių, kad atlyginti už sugadinimą francuzų anglių kasyklų. Bet lyg šiol dar vokiečiai neišpildė savo žodžio. Francuzai dabar sako, kad jei vokiečiai neatiduos anglių gražumu, jie bus prie to priversti spėka.

Francijos premieras Millerand patvirtino, kad tarp Francijos ir Lenkijos yra artimi sąryšiai ir jei Lenkiją kas užpultų, ji gali tikėtis pilnos pagelbos nuo Francijos.

Vidurinė klesa sutvėrė uniją.

New York, vas. 7 d. — Šiandien tapo New Yorke įkorporuota "New Yorko valstijos vidurinės klesos unija." Tai regis pirma tos rušies unija Suv. Valstijose. Jon įeina žmonės, kurie nėra "nė kapitalistai, nė politikieriai nė darbo unijistai;" tai yra, profesijonalai, visoki raštininkai, mokytojai, gydytojai, laikraštininkai ir tt. Anot unijos vadų, kapitalistai ir unijų nariai šiais laikais kur kas geresnį gyvenimą turi nė vidurinė luoma, kuri yra skriaudžiama iš visų pusių." Unija gins šios luomos reikalus visame kame.

Visuotinas tarnavimas armijoj daug lėšuos.

Washington, sausio 7 — Suv. Valstijų Senate dabar įnešta bilius del verstino visuotino tarnavimo kariuomenėje. Toks tarnavimas—tai yra lavinimasis militariuose dalykuose, tęstusi 4 mėnesius kasmet ir lėšuotų apie 130,000,000 dolerių. Jei visuotinas tarnavimas bus įvestas Suv. Valstijose, ši šalis kas met išleis del armijos užlaikymo apie 500,000,000 dolerių.

19 žmonių mirė nuo alyvų valgymo.

Mempis, vas. 7—Penki žmonės numirė čionai, užnuodinti nuo valgymo alyvų.

Neseniai, 14 žmonių mirė Detroite nuo valgymo tos pat rušies alyvų.

Du amerikonai nužudyti Syrijoj.

Washington, vas. 7 d. — Du amerikonai, J. Perry ir F. Johnson, atstovai Y.M.C.A., kurie dirbo prie sušelpimo karės nuvargintų syrijonų, tapo plėšikų užmušti Syrijoj. Jie buvo užpulti 2 d. vasario, netoli miesto Oleppo. Vėliau turkai atmušė francuzų pulką, kuris buvo pasiųstas į vietą užpuolimo.

Bolševikai paėmė sąjungiečių misijas nelaisvėn.

Kopenhagen, vasaario 7 Litvinovas, Sovietų atstovas čionai sako gavęs žinią nuo Trockio, kad bolševikai paėmė nelaisvėn anglų, francuzų ir italų misijas Sibire. Su misijom mandagiai apsieinama.

Londonas. Bolševikai užėmė Krasnovodsk, ant rytinio kranto Kaspijos jurių.

Judeničas išleistas iš Estonijos.

Londonas, vas. 8 d. — Pranešimas iš Revalio, Estonijos, sako, buk gen. Judeničiui ir jo štabo nariams buvo leista iškeliauti iš Estonijos, kuomet jis padavė 250,000,000 markių komisijai, kuri užsiima likvidavimu jo armijos.

Am. Darbo Federacija stoja politikos dirvon.

Washington, vas. 8 Amerikos Darbo Federacija, turinti 3,000,000 narių, stojo į politikos dirvą. Federacija sako buk dabartinis kongresas yra priešingas darbininkų reikalams ir neišpildo savo pareigų. Darbo Federacija stoja kovon už savo teises ir ateinančiuose rinkimuose priešins visiems kandidatams, kurie nepaiso arba yra priešingi darbo unijom. Federacija sako, buk demokratijos idealai šioj šalyje stovi pavojuje, ir juos reikia ginti.

Bolševikai užėmė Odesą.

Londonas, vas. 8 d. — Bolševikų armiją prasimušė kelią į Odesą, sako pranešimas iš Maskvos. Bolševikai užėmė ir kitus apielinkės miestelius.

Korejiečiai sukilę sumušė japonus.

Washington, vasario 9—Anot oficialių pranešimų, gautų Washingtone, rusų bolševikai sukurstė korejiečius sukilti prieš japonų valdymą, sukilimas sakoma yra labai platus. Neseniai ištiko susikirtimas tarp 2,000 korejiečių, kuriuos bolševikai apginklavo ir japonų pulkų šiaurės Korejoje. Japonai sakoma buvo visai sumušti, 300 iš jų užmušta.

Korejiečiai įsiveržė tenai iš Kirino, Mandžiurijos. Kiti mažesni susikirtimai irgi ištiko, beveik visuose japonai buvo sumušti.

Londonas. Anot bevielinio pranešimo iš Maskvos, japonai apleido Šiaurės Korėją; gyventojai sukilo pagelbon korėjiečių pulkų atvykusių iš chiniečių teritorijos.

Gelžkelninkai rengias streikuoti.

Detroit, vasario 9 d. — Brolija gelžkelių šėnių prižiurėtojų ir gelžkelių dirbtuvių darbininkų išleido paliepimą savo nariams išeiti ant streiko 17 d. vasario. Priežastis, kad gelžkelių administracija nesuteikė pakėlimo mokesties reikalauto dar praeitą vasarą. Abelnai reikalaujama apie 40 nuoš. pakėlimo.

Sovietų Rusija pradeda išgabenti linus.

Reval, vasario 9 — Eksportai iš Sovietų Rusijos prasidėjo vakar. 2 vagonai linų jau pribuvo čionai, siunčiami į užjures.

Pataria Tautų Lygos teismui teisti vokiečius.

Paryžius, vasario 9d. — Laikraštis "Temps" sako, buk galima bus išrišti klausymą nuteisimo vokiečių kaltininkų, kurių sąjungiečiai reikalauja, kad Vokietija išduotų, atiduodant juos į rankas Tautų Lygos teismo; vokiečiai negalėtų atsisakyti perduoti kaltininkus Lygos teismui, nors jie ir nenori atiduoti juos sąjungiečiams.

Berlinas. Sakoma, buk Vokietija pranešė Belgijai, kad finansinė sutartis tarp tų dviejų šalių bus panaikinta, užtai, kad Belgija prisideda prie reikalavimo išduoti vokiečius kaltininkus.

1,000 rusų prašo, kad juos deportuotų.

San Francisco, vasario 9 —Šio miesto "Rusų Darbininkų Atstovų Sovietas" pasiuntė rezoliuciją į Suv. Valstijų valstybės departmentą, reikalaujant, kad juos deportuotų Rusijon.

Reikalavimas paduotas varde apie 1,000 ypatų.

Suv. Valstijos sako negali pripažinti Lietuvą.

Washington, vasario 9— Suv. Valstijų iždo departmentas pasiuntė šiandien du laišku Lietuvių Taut. Tarybom, pranešant, kad iš priežasties dabartinio dalykų stovio, Suv. Valstijos negali pripažinti Lietuvos Nepriguimybės. Lietuva nebus pripažinti, iki Rusijos stovis nebus išaiškintas. Lietuvių Taut. Tarybos buvo prašę, kad diplomatiški ryšiai butų užmegsti tarp Suv. Valstijų ir Lietuvos. Anot to Valstybės Departmentas atsakė, kad Lietuvos misija nebus oficialiai pripažinta, neturės diplomatinių teisių, bet neoficialiai, jai bus noriai suteikta visokia reikalinga pagelba, kurios reikalaus nuo Valst. Departmento.

Sąvaitinis Laikraštis
"AMERIKOS LIETUVIS"
Eina Ketvirtadieniais
Leidžia
M. PALTANAVIČIA
15 Millbury Street, Worcester, Mass.
Prenumeratos Kaina:
Suvienytose Valstijose Metams - $2.50—Pusei Metų - - $1.25
Kitose Viešpatystės Metams - $3.00—Pusei Metų - - - $1.50
Apgarsinimų kainos ant užklausimo. Antrašas:
"AMERIKOS LIETUVIS"
15 Millbury Street, Worcester, Mass
5 Centai už Numerį.

The Lithuanian Weekly
"LITHUANIAN AMERICAN"
Every Thursday
Published by
M. PALTANAVIČIA
15 Millbury Street, Worcester, Mass.
Yearly Subscription:
In United States - - - $2.50—6 Months - - $1.25
To Foreign Countries - - $3.00—6 Months - - - $1.50
Advertising rates on application All communications should be addressed:
"LITHUANIAN AMERICAN"
15 Millbury Street Worcester, Mass.
5 Cents per Copy.

Karės stovis Lexington, Kentucky.

Lexington, Ky., vasario 9—Karės stovis tapo paskelbtas šiame mieste ir apielinkėje šį vakarą iš priežasties riaušių, kurios tęsėsi visą dieną ir laike kurių 4 ypatos buvo užmušta, o 15 sužeista. 600 kareivių patroliuoja gatves.

Riaušės prasidėjo, kuomet minia pasiryžo nulinčiuoti negrą, kuris prisipažino, kad nužudė 10 metų mergaitę. Minia bandė išplėšti nėgrą iš teismo. Milicija pradėjo šaudyti į minią su šautuvais ir kulkosvaidžiais. Nėgras tapo nuteistas mirti elektros kėdėje 11 d. kovo.

Ex-kronprincas siulosi vietoj apkaltintų vokiečių.

Washington, vasario 10d. Vokietijos ex-kronprincas pasiuntė prez. Wilsonui kablegramą, kurioj pasako: "Jei sąjungiečiai nori aukos, tai tegul mane ima vietoن 900 vokiečių, kurie niekuo kitaip neprasikalto, tik tarnaudami savo tėvynei."

Nežinia ką Prezidentas ant to atsakys; gali buti, kad visai neduos atsakymo.

Ir kardinolam sunku gyventi.

Roma, vasario 10 d.—Lai kraštis Giornale d'Italia sako, buk kardinolai gyvenanti Romoje, prašė Popiežiaus pakelti jų algas, nes negali pragyventi ant senų algų iš priežasties augštų pragyvenimo kainų. Kardinolai gauna apie 23,500 lirų ant metų (pagal dabartinį lirų kursą tai tik apie $1,175 ant metų).

Sąjungiečiai priims Sovietų prekybos delegatus.

Paryžius, vas. 10 d. — Sąjungiečių Viršiausia Ekonominė Taryba nutarė leisti Maskvai pasiųsti prekybos atstovus į Franciją ir Angliją, bet sąjungiečiai turės suteikti jiems tam tikrus daleidimus.

Anglijos Užsienio programas.

Londonas, vasario 10 d. — Anglijos parlamentas šiandien pradėjo naują sesiją. Premieras Lloyd George savo prakalboje pasakė, buk tikisi, kad Suv. Valstijos galutinai sutiks pasirašyti po taikos sutartimi; jis taipgi išsireiškė, kad Anglija vartos daug liberališkesnę politiką link Rusijos ir Vokietijos negu pirmiau. Prieš bolševizmą bus kovota vien ramiais komercijos budais.

Karalius Jurgis V savo prakalboj pasakė buk Parlamentui bus įteikta plenai del geresnio šalies valdymo.

Lordas Curzon, Anglijos užsienio ministeris sakė, buk galimas daiktas, kad reikės permainyti didelę dalį taikos sutarties, nes pirmoji sutartis pasirodė nevisiškai atsakanti.

Kaslink Airijos, tai primieras pasakė, kad pirmutinė anglų užduotis toj šalyje yra užlaikyti tvarką.

Kalbėdamas apie bolševizmą, primieras sakė, buk gali buti kad bolševizmas yra praktiškas, bet tai nėra demokratija ir Rusija turės atgimti po valdžia priešinga bolševizmui.

Japonija turi rusų auksą.

Londonas, vasario 6 d.—Pranešimas iš Omsko per Maskvą sako, buk 150 skrynių rusų aukso tapo atiduota Osaki bankai, Japonijoj. Į tą banką pirmiau buvo pasiųsta 23,000,000 rublių auksu.

Prekės del Rusijos jau pribuvo.

Helsingfors. Pirmas siuntimas prekių Rusijon nuo nuėmimo blokados tapo pasiųsta 3 d. vasario per finų rusų rubežių, laike dviejų val. ginklų ginklų padėjimo tam tikslui. Kartu bolševikai paliuosavo 4 anglų oficierius.

WORCESTERIEČIŲ ATYDAI!

Subatoje, 14 d. vasario bus sniego kasimas nuo Worcesterio gatvių. Miesto majoras kviečia visus lietuvius pagelbon.

Jeigu nori pirkti Graphophon'ą, pirkie pas mus. Mes parduodame visokios rušies nuo 12 dol. iki 500 dol. Pas mus galite pirkti ir Rekordus, Katalioga prisiųsime ant pareikalavimo.

Pirkdami pas mus, visada gausite gerą tavorą ir pagelbėsite leisti "Amerikos Lietuvį."

Svetimtaučiai atlenda į jusų namus ir parduoda priešais jusų norą, tik po laiko graudinatės.

M. PALTANAVIČIA,
15 Millbury st. Worcester, Mass.

Žinios iš Lietuvos

Utena.

Buvusi Utenos apskrities valdyba, nemokėdama vesti tvarkos, pridirbo daugybę klaidų.

Mat, apskrities viršininku paskirtas gimnazijos mokytojas, o milicijos vadu aptiekininkas, abu dvarininku. Jie gynė savo dvarų reikalus. Buvęs milicijos vadas tarnavęs karo valdininku ir daugiau turėdamas praktikos, susipykęs su viršininku, atidengė daugybę jo klaidų. Kaip antai: išdavimas leidimų žydams supirkinėti gyvulių neaprėžtam laikui ir skaičiui; spekuliantams supirkinėti grudų lenkų pusėn. Žyminiai mokesniai nebuvo į knygas įnešami. Barakai ir balaganai pranyko su jų žinia. Valstybės karo šautuvai buvo išdalyti pašaliniam žmonėm. Savo vežikams ir tarnams mokėdavo algas iš valstybės pinigų, išvesdami tai milicijos algose.

Daug buvo rašyta skundų del tų neteisybių, bet apskrities viršininkas, kaipo pirmininkas k. d. partijos, gyrėsi turįs didelių pažinčių ministerijose ir visos todel skundos esančios atmestos.

Tauragnai.

Dvarininko Ginaičio Paakmenės viensėdyje jau vienuolikti metai kaip gyvena nuomodama žemės gabalėlį Pakalnių šeimyna. Dvarininkas užsispyrė tą šeimyną pagaliaus išvaryti, kadangi ji lietuviams užjaučianti. Dvarininkas buvo mėginęs ir per teismą tuos nuomininkus išvaryti. Tačiau ir čia nepavyko. Kadangi pas dvarininką dažnai lankėsi lenkų legioninkai, tai jie tur but ir patarė, kaip reikia pasielgti su tokiais darbininkais. Ir štai vieną gražią dieną A. Pakalnis buvo pašautas ir dabar guli sužeistas Utėnos ligoninėj.

Naumiestis, Šakių apskritis.

Miesto gyventojai naudojasi patogia šviesa—elektra, kuri, pasišalinus vokiečiams buvo paimta miesto tarybos žinion. Sutaisius (žinoma buvo apgadinta), pradėjo veikti rugsėjo mėn. pradžioje. Bet dabar dažnai genda, užtai žmonės, kurie užsimokėję už ją, turi pirktis žibalo, už ką brangiai gauna mokėti. Pavyzdžiui, kartą nežibėjo apie trįs savaites. Genda tai genda, ką padaryti, bet ir čia butų galima išvengti tų priežasčių, kurios dažnai visur gyventojus suerzina. Reiktų daugiau domės atkreipti į tai!...

Tauragė.

Gruodžio 13 d. Tauragėje vokiečių majoras Rossbachas buvo surinkęs vokiečių kareivius ir sakęs jiems prakalbą.

Majoras nurodė, kad kol kas stovėsią vokiečiai Rytų Prusuose. Noskės valdžios vis delto bijosi, nes ji žadanti juos nuginkluoti. Todel patarė viską daryti slaptu budu.

Vokiečiai ligi 11 val. ryto iš Tauragės visi išvažiavo. Vienas Komendantas buvo pasilikęs, ir tas jieškojo sau vežimo ir tur but jau išvažiavo. Skaudvilėje ramu, stovi ten musų kariuomenė. Žmonės džiaugiasi.

Skaudvilė.

Bermontininkai iš čia išėjo. Paskutinė jų dalis pasižymėjo dar ligi šiol negirdėtais žvėriškumais ir piešimais. Iš apielinkių kaimų apie Nemakščius ir Skaudvilę atimta daug arklių, karvių, penėtų kiaulių, grudų, pašaro ir pinigų. Apskritai tik viename Nemakščių valsčiuje nuostolių padaryta daugiau kaip už 200,000 auksinų. Pabodžių, Sauslaukių, Butėnų, Gedgaudiškių, Kavaduonių kaimai yra labai apiplėšti. Žmonės labai įbauginti, nes vokiečiai sako vėl grįšią. Kalniškių kaime Adomo Dulbio žmoną vienas vokiečių karininkas žvėriškai nužudė. Lenberto Juozo sudegino triobą, atėmė visus javus apie 750 pudų, dvi penėti kiauli ir tris karves. Šilių Petrą nušovė.

Kavaduonių kaime Petronę, Oną ir Adomą Jakaičius, Joną ir Antaną Bertašius vokiečiai smarkiai sumušė.

Vaidatonių kaime Ivaškio Stepo sudegino visas triobas ir degant nieko neleido išnešti.

Pašuvykščio vienkiemyje Rimką Aleksą prie jo namų nušovė ir jo lavoną apiplėšė. Iš jo namų atimta turto už 28,000 auksinų. Minėtą Rimką nužudė ir apiplėšė paskutinis bermontininkų burelis. Tarp jų buvo trys karininkai.

Zapyškis.

Einant į Kauną teko sustoti į Zapiškį. Prie valsčiaus raštinės stovėjo žmonių burelis. Besiįdomaudamas užėjau ir pačion raštinėn. bet koks buvo mano nustebimas, kai aš pamačiau raštinės vidų, visai panašų į karčiamą: didelis stalas kojomis iškrypusiomis stovi ties langu, pora kėdžių ir spinta; ant vieno lango pamesta popiergalių ir laiškų... Aplink stalą didžiausias žmonių burys, kurie šaukė, rėkė. Pasirodo, tai buvo valsčiaus komiteto ir seniunų susirinkimas.

Ukmergė

Čia ketvirtadieniais susirenka žmonės į turgų. Vagilių knibždėte knybžda; ir jie taip įdrąsėjo, jog nė tik iš kišenių, bet ir iš rankų pinigus ištraukia. Kad ir yra mieste 28 milicininkai, bet tatai nekliudo vagims darbuotis. Slaptų bravarų irgi daug.

Labai metasi į akis daugybė raštinių, kuriose dar daugiau tarnauja lenkomanų. Čia lenkai labai darbuojasi.

Pustapėdžiai, Vilkaviškio apskrities ir vals.

Pustapėdžių kaimas nemažas. Į šį kaimą pareina keletas egzempliorių laikraščių: "L. Ukininko", "Lietuvos" ir kitų.

Pustapėdžių kaimas gali pasigirti, kad čia jau metai kaip gyvuoja jaunimo kulturinio lavinimosi kuopa. Per tą laiką jau ji nemažai nuveikė. Suruošta viešų ir šeimyninių vakarėlių; pelnas paskirtas vietinei mokyklai ir kulturinio lavinimosi reikalams.

Kuopa turi savo knygyną, sudėtą iš 163 knygų; knygos parašytos lengva kalba, turtingos, užtat jaunimas noringai jas skaito.

Jaunimas noringai lanko kuopos susirinkimus ir aktingai dalyvauja pasitarimuose.

Kuopos iniciatyva yra įsteigti vakariniai suaugusiems kursai, kuriuos lanko apie 20 suviršum kursistų. Veda kursus Pustapėdžių mokyklos mokytojas.

Pasilinksminimai daromi kuopos vardu, laikanti tam tikros kuopos nustatytos tvarkos. Jaunimas tokiuose pasilinksminimuose elgiasi gana rimtai—girtuoklių jau nimo tarpe nepamatysi — visi gerbia kuopos vardą.

Kuopa turi apie 60 narių.

Užtat Pustapėdžių dvaro "Pavasarininkams" tas labai nepatinka. Jei jie galėtų, tai nesigailėtų "triuso," norint perdirbti ją ant savo kurpalio. Bet, dėja, patys, "Pavasarininkai" tiek yra silpni, kad vos, o varge, save suvaldo. Tikriau pasakius, sueina į susirinkimus tik "pasirukyti," paklausus: kas buvo nutarta jusų susirinkime—gauni atsakymą: "Nežinau, nes rukiau."

Utena.

Utenoj yra gimnazija, kurios vedėjai yra krikščionys demokratai. Gimnazijos mokytojai 4, visiems vadovauja kunigas. Tie vaikai, kurių tėvai yra kairesnių pažiurų, į gimnaziją nepriimami arba sodinami į žemesnę klasę.

Sako, stojant į gimnaziją užklausia: "ar yra pekla?" Jei atsako—nėr, tai nepriima. Man žinoma panelė Dičiutė, kuri Ukrainoj buvo 4 klasėj ir Utėnoj buvo žadėta priimti į tą klasę, bet sužinoję, kad jos tėvas yra kairesnių pažiurų žmogus, buvo priimta į antrą klasę.

Mokinių tėvai skundžiasi, kad neišsigalį nešti mokytojams sviesto ir kiaušinių, kurių reikalauja, neskaitant mokesnio pinigais už gimnaziją.

"L. U." Red. pastaba. Už korespondenciją patsai autorius atsako.

Kruonis, Trakų apskritis.

Kruonio valsčiaus žmonėms malkų vežimas į Kaišedorius tai tikra "pakuta," nes malkos anapus Kaišiadorių dar už 16 varstų, o į Kaišiadorius 20. Nėra tos dienos, kad nereiktų duoti kokių 30 padvadų. Daugumas, nenorėdami taip toli važiuoti, veža savo malkas. Nejaugi valdžia neranda arčiau malkų už Kaišiadorių stoties Miškų yra daug arčiau. Reiktų atkreipti akys į tai, kad žmonės labai nuvargsta, darydami tokias keliones, nes viskas dabar brangu: ir ratai, ir gyvuliai, ir žmonės.

Kruonis, Trakų apskritis.

Kruonyje vietos mokytojo rupesniu įsteigta suaugusiems kursai. Nors iš karto dar maža turi norinčių mokytis, bet tikimasi toliau turėti daugiau.

Kupiškis.

Jau kitoki dabar musų padangė, negu buvo prieš keletą metų, ypač prieš karą. Atsiminus kaip prieš karą musų žmonės rupinosi švietimo reikalais ir kaip šiandieną rupinasi—net skaudu darosi. Budavo plaukia didžiausiais pundais laikraščių į Kupiškio paštą, ir jie visi kuoveikiausiai papiusdavo po sodžių gričias ir vargdienių trobeles. Mielai juos skaitydavo. Gražu budavo matyti, kai šventės dienoje šen ir ten jaunimo pulkelis laikraščius rankose bevarto, godžiai jame kelian čiomis mintimis įdomaujasi. Lyg kokie svečiai knygų ryšulėliai ėjo per žmones vis tai žmonių dvasią keldami. Jaunimo tarpe gyvas, gražus dvasios atbudimas virpėte virpėjo.

Bet tiems nelabiemsiems vokiečiams viešpataujant jau virto virto žmonių tarpe permaina, žymųs doros puolimas. Papludus vokiečių kareiviams po miestelius ir sodžius, jų blogi papročiai persidavė Lietuvos gyventojams. Rados tad jų nelabasis padaras, pravarai, kurię stumte stumė į bedugnę musų krašto gyventojus.

Sunkiais Lietuvos badavimo laikais dygte dygo bravarėliai ir savo biaurioje atmosferoje skaudino skraidrią žmonių dvasią. Nuo to dalyko demokratingesni žmonės labai susirupinę, matydami ne tik geriantiems, bet ir visai šaliai pavojų. Milicija ir kareiviai neįstengia degtinės išnaikinti. Paskutiniu laiku pasklydę gandai, kad atidarysianti valdžia bravarus ir monopolius, dar labiau padrąsino degtindarius. Dabar jau jie delto nebesigėdi savo biauraus darbo. Jie sako: "kad jau pati valdžia varys bravarus, tai ko mum nevaryti." Taigi valdžia dar labiau leidžia biauriajai girtybei šakotis, augti.

Matyt, ne vien musų vienų padangė biauriu degtinės kvapu dvokia, bet ir kitose apylinkėse.

Visiems, kam rupi kad pranyktų toji baisenybė, kad del jos nebeverktų primuštos moterys ir alkani vaikai, kam rupi, kad eitų Lietuvos piliečių švietimąsi pirmyn, o ne atgal—privalo visomis išgalėmis rupintis užkirsti tai baisiai nelaimei kelią.

Tuomet, kai pamatytų geresniųjų žmonių tvirtą pasiryžimą kovoti su girtybe, gal ir valdžia pamatytų savo klaidingą žingsnį ir del pelno negirdytų savo piliečių to kioje nelaimėje.

Radviliškis.

Vantainių kaime lapkričio 30 d. buvo sulaikytas, žmogus, kuris pavakare atėjęs į Šniuraičių kaimą, laikė save karininku ir klausinėjo kiek gyventojai turi ginklų. Jei turį, tai kad pas jį užsirašytų. Pasivaręs arklį nuvažiavo į Gudelių kaimą. Tenai sakėsi, jo gimtinė esanti apie Joniškį, Trumpių kaime, o gyvenąs Kaune; esąs įgaliotas Apsaugos Ministerijos sužinoti kas viduje dedas. Gudeliuose įbauginęs žmones atvažiavo į Vantainių kaimą ir reikalavo arklių joti į Radviliškį. Kol arklius prirengė, jis visą laiką pasakojo, kad mušiuose pas Radviliškį lietuvių žuvę 600, o vokiečių tik 15, ir kad santarvės misija pabėgo, vokiečiai eisią pirmyn. Liepė imti ginklus, arklius ir drauge su juo, kaipo karininku, joti ne lietuvių link, bet vokiečių. Kai Vaitainiuose pareikalavo parodyti dokumentų, tai pasirodė, kad jis ne karininkas, bet buvęs lenkų legioninkas. Tada jį areštavo ir pristatė karininkui, kuris buvo prie santarvės misijos.

Skaisgirys, Šiaulių apskrities.

13—XI—1919 m. važiuojant iš Bėnės st. (Kuršo) namon — Budraičių kaiman (Skaisgirio valsč.) kolčakininko šuviu veidan buvo amžinai užmigdyta a.a. Franė Dantaitė. Jos bendrakeleivė, kito kaimo mergina kartu su vėlione važiavusi, nors ir sunkiai sužeista, išliko da gyva. Išlikusioji pasakojo, kad vėlionė tą dieną nuvažiavo Bėnėn susikirtusi su vokiečiais kolčakininkais, kuriems ne vieną aštrų teisybės žodį ištarusi. Žodžiai, matyti, buvo gana kartus tiems, kurie pasistengė išpasalų pakelėje žmogžudiškai atsiteisti.

Vėlionė buvo dar jauna mergina, nesuskubusi 1915 m. pabaigti paskutinės Mintaujos gimnazijos klasės. Vokiečių okupacijos metu ji mokytojavo, teikdama vai kučiams šviesos spindulių. Pastaruoju laiku dirbo Kaune, valdžios įstaigose. Vėlionės buta atviraus budo, ką liudija jos mirtis, ir progresinių pažiurų. Kunigai nenorėjo laidoti parapijos kapuose kaipo bedievę. Lapkričio 16 d. š. m. palaidota Skaisgirio kapuose. Tebuna tau lengva šalta žemelė!

(Iš "Liet. Ukininko.")

Suv. Valstijose sakoma yra penkis syk tiek moterų kaip vyrų mokytojų.

RUOŠKITĖS LIETUVOS BONUS PIRKTI!

MOTERIM. MERGINOM IR

Pas mus galite gauti įvairių kvietkų padarytų gatavai, tiktai sudėti į kruvą ir turėti tokius gražius kvietkus kaip ir gyvus. Lapai talpgi pritaikinti prie visokių kvietkų. Jeigu nori padabinti savo rūmą, kad gražiai atrodytų. Gaukite šių kvietkų.

M. Paltanavičia,
15 Millbury street,

APŽVALGA

Pabaltijos valstijų pripažinimo klausime.

Pulkininkas Tallents, anglų komisionierius Pabaltijos šalių reikalams, savo pranešime į sąjungiečių Augščiausią Ekonominę Tarybą nurodo, kokiame keblame padėjime iš ekonominio atžvilgio randasi Pabaltijos valstijos. Tų šalių valdžios esą pripažintos de facto, bet nesuteikiant joms juridinio pripažinimo, galima esą privesti tas šalis prie bankruto ar prie anarchijos. Estonija, pavyzdin, gali buti priversta prie minėto stovio, arba prie galutino komercijos pasidavimo Vokietijai.

Sulyg pulkininko žodžių, toms šalims reikalinga užmegsti su kitoms šalims ekonominius ir komercijinius ryšius del atstatymo pramonės ir pirklybos. Pav., del išplėtojimo girių pirklybos, reikalinga kapitalas atnaujinimui darbo giriose, įsteigimui tartokų, laivams ir tt. Visam tam reikalinga esą ilgo laiko kontraktai tarp valdžios ir svetimų pramonės įstaigų. Bet jokia pramonės įstaiga esą nenori daryti sutarčių su valdžia, kuri nėra galutinai pripažinta.

Kad išeiti iš to keblaus padėjimo, pulkininkas paduoda projektą, kad sąjungiečiai arba tautų lygą įsteigtų mažą komisiją, kuriai Pabaltijos valdžios galėtų perduoti pageidaujamus kontraktus ir komisija juos peržiurėjus galėtų užtvirtinti su užtikrinimu sąjungiečių arba tautų lygos, kad tų padarytų sutarčių turės laikytis kiekviena valdžia ateityje.

Gal but, kad pulkininkas Tallents turi gerus norus del Pabaltijos valstijų, kur priskaitoma yra ir Lietuva Bet daug lengviau butų patikėti pulkininko geriems norams, jei jis vieton projektuojamų svetimtautiškų komisijų, kurios galėtų kontroliuoti tų šalių pramonę, kas turėtų priklausyti vien tų šalių žmonėms—reikalautų greito, be tolimesnių derėjimosi juridinio pripažinimo visoms Pabaltijos valstijoms. Juk tai lengviausias budas išrišti tų šalių ekonomines ir finansines problemas.

Naujausias laisvės supratimas.

Iš Londono pranešama, jogei Trockis, karės ministeris Sovietų Rusijos, laike prakalbos 25 d. sausio išreiškė, kad visi kvalifikuoti ir išlavinti darbininkai turi buti registruoti ir suteikta jiems darbo knygutės. Darbo unijos privalo registruoti miestuose ir miesteliuose. Ten kur darbo unijos neturi galės, turi buti vartojama kiti budai, ypatingai turi but pavartota prievarta, nes darbo konskripcijos teisė suteikia darbo valstijai galę įsakyti kvalifikuotam darbininkui apleisti savo sodžiaus išdirbystę ir eiti dirbti valdžiai, kuriai reikalinga jo darbas.

Lyginai kareiviai išstoję iš armijos privalo išsiimti darbo knygutes ir eiti ten, kur jų reikalauja šalies ekonominis surėdymas. Trockis priduręs, kad tiems žmonėms esą gvarantuojamas maistas.

Kitur vėl skelbiama, kad Apsigynimo Taryba paskelbė visuotiną "corvee" (priverstiną darbą) žmonėms nuo 18 metų iki 50, kurie per 10 metų dirbo prie gelžkelių ar gelžkelių dirbtuvėse (Įdomu, kaip aštuonioliika metų žmogus galėjo dirbti 10 metų prie gelžkelio? **Red.**). Po registracijai darbininkams busią suteikta tolimesnės instrukcijos.

Ant kiek tie pranešimai yra teisingi galutinai teks sužinoti, kuomet bus nuimta Rusijos blokada ir atsidarys platesni susinešimo keliai su Sovietų Rusija. Bet kad šituose pranešimuose gali buti kiek tiesos, rodo seniau išreikštas Gorkio pasiskundimas, kad darbininkai dirbtuvėse tinginiauja ir taipgi pirmesnės žinios apie keblų padėjimą geižkelių Sovietų Rusijoje. Tie dalykai galėjo ištikrųjų priversti proletariato diktatorius griebtis tokių aštrių priemonių—priverstino darbo. Bet kaip jie sutaikys tą prievartą su laisvės pagrindais, kuriuos jie skelbė prieš paimsiant valdžią į savo rankas? Gal sovietų leksikone žodis "laisvė" naujausiame supratime reikš tą patį ką kitados reiškė žodis—vergija?

Pietinėje pasaulio dalyje, Buenos Aires (Argentinoj), Rio de Janeiro (Brazilijoj) ir Sydney (Australijoj) yar didžiausi miestai.

* * *

Japonai suvalgo daugiau žuvų negu kokia kita tauta pasaulyje.

* * *

Galicijos druskos kasyklos buvo atrastos 12-tame šimtmetyje.

* * *

Pasaulio skola dabar sakoma siekia 200 bilijonų dolerių; prieš karę buvo tik 10 bilijonų dolerių.

* * *

Švedijoj padirbama plytos iš durpių; šios plytos yra vartojamos vien statyme nažų budinkų.

* * *

Paprasto didžio didžiuvė šduoda 2,000 galionų alieaus.

* * *

Visokių gyvulių skaičius ant Suv. Valstijų ukių sumažėjo per praeitą metą.

* * *

Užtai, kad truko kitos medegos, popiera buvo daroma Francijoj laike karės iš sukritusių lapų.

* * *

Clemenceau, buvęs Francijos premieras ir taikos konferencijos prezidentas, pralošęs rinkimuose del Francijos prezidento, iškeiavo Egiptan del pasilsio.

* * *

Išpanijos moterįs sakoma yra geriausios šokikės pasaulyje, pralenkiant net ir ruses.

LIETUVOS ATSTOVYBĖS PRANEŠIMAS.

1918 metais vasario 16 d., Lietuvos Valstybės Taryba, kaipo vienatinė Lietuvių Tautos Atstovybė, vaduodamasi apsisprendimo teise, yra pasiskelbusi sutraukusi valstybinius ryšius su Rusija ir kitomis valstybėmis, kame Lietuviai gyvena. Nuo šio laiko Lietuva, kaipo atskira ir nepriklausoma Valstybė, pradėjo savo savistovį politinį gyvenimą, ir Balandžio 4 diena, 1919 m. yra priėmus pamatinius dėsnius dabar veikiančios Konstitucijos. Nors Lietuvos sienos nėra dar galutinai nustatytos, tečiaus prie Lietuvos teritorijos priskaitoma visa Rusijos buv. Kauno gubernija, visa Vilniaus gubernija be dalių Disnos ir Vileikos apskričių, visa Gardino gub., be dalių Kobrino ir Lietuvių Brasto apskričių ir visa Suvalkų gub., be dalies Suvalkų ir Augustavo apskričių.

Visi gimę ar išaugę ant šios teritorijos, arba paeinantieji nuo asmenų, kurie buvo šios teritorijos gyventojais, tebesantieji Lietuvoje ar laikinai ją apleidę, skaitos tam tikrais įstatymo apie pilietybę dėsniais Lietuvos piliečiais, jeigu jie nėra priėmę kitos valstybės pilietybės su musų valstybės žinia. Visiems jiems yra privalomi Lietuvos Valstybės įstatymai.

Lietuvos Valstybės laikinosios Konstitucijos pamatiniai dėsniai nurodo piliečių teises ir priedermes. Taip straipsnyje 26 šios Konstitucijos pasakyta: Visi Valstybės piliečiai, vis tiek, kurios lyties, tautybės, yra lygus prieš įstatymus. Luomų privilegijų nėra.

Delei priedermių st. 28 šios Konstitucijos šiaip skamba: "Srityse, kuriose Lietuvos Valstybės nėra išleistų naujų įstatymų, laikinai palieka tie, kurie yra buvę prieš karą, kiek jie neprieštarauja Lietuvos Valstybės Laikinosios Konstitucijos Pamatiniams dėsniams."

Vaduodamiesi šiais dėsniais, Lietuvos Atstovybė šiuomi pareiškia, jog laikinai, iki Lietuvos Vyriausybės nėra išleista skirtinų įstatymų delei apmokėjimo už pasus, jų vizas arba už paliudijimus įvairių dokumentų, pradedant nuo vasario 15 d., 1920, nustatomas yra toksai valstybinis mokesnis:

(1) Už paliudijimus įvairių dokumentų, kurie nepaliečia nejudamojo turto atsavinimo, kaip tai, įgaliojimai (daviornastis), metrikai ir tt. reikia mokėti po $2.50. Jei toki dokumentai yra išduodami kartu nuo dviejų arba daugiau ypatų viename dokumente, tai užmokestis imamas už kiekvieną parašą, tai yra po $2.50 nuo kiekvienos ypatos, išskiriant, kuomet dokumentas yra išnaudojamas vyro ir pačios kartu, tuomet jųdviejų parašai bus laikomi už vieną.

Už paliudijimus pardavimo-pirkimo dokumentų, dovanojimo aktų ir tt., reikia mokėti už visus parašus kartu $2.50 ir prie to vieną penkta dalis vieno nuošimčio (1/5%) mokesnies nuo visos to turto vertės. Mokestis aprokuojamas aukso valiuta. Auksinė vertė rubliaus skaitysis 50c., o markė 25 centai.

(2) Už vizavimą pasų, leidimų važiuoti, affidavitų ir kitų kelionės dokumentų reikia mokėti po penkis ($5.00) dolerius nuo kiekvienos pilnametės ypatos.

Visas mokesnis turi buti prisiųstas kartu su prisiunčiamais dokumentais paliudijimui.

Nuo šio laiko norintiems gauti vizą paso arba leidimo išvažiuoti nėra priverstina pristatinėti by kokius paliudijimus nuo Fondų.

Lietuvos Atstovybė Amerikoje:

Jonas Vileišis,
Generalis Lietuvos Atstovas Suv. Am. Valstijose.

LIET. ATSTOVYBĖS GAUTOS ŽINIOS IŠ LIETUVOS.

Generolas Žukauskas paskirtas vyriausiuoju vadu ir krašto apsaugos ministeriu. Valstybės Tarybos priimti atstovai iš Mažosios Lietuvos. Lietuvos karininkai pasižada kitų metų sukaktuves nuo laiko susiorganizavimo apvaikštynėti Vilniuje.

Lietuvos Atstovybė gavusi yra neoficialiai iš Kauno nuo Jul. Bielskio, pro Berliną iš 31 dieną sausio, šitokią kablegramą:

"Lenkų Komisija atvyko tartis delei apsimainymo belaisviais ir delei susisiekimų. Generolas Žukauskas yra pakviestas vėl apimti vietą vyriausiojo Vado ir Krašto Apsaugos Ministerio. Atstovai iš Mažosios Prusų Lietuvos yra priimti Valstybės Tarybon. Sausio šeštą dieną Kaunas yra apvaikštinėjęs pirmas metines sukaktuves nuo Lietuvos kariuomenės suorganizavimo. Tose iškilmėse dalyvavo Anglijos ir Amerikos misijų atstovai, vyriausias vadas ir štabas, taipgi karininkai nuo fronto. Kiekvienas karininkas tvirtai pasižadėjo švęsti kitų metų sukaktuves Vilniuje. Didžiausia užuojauta (ovacijos) ir pritarimas buvo reiškiami Amerikos lietuviams. Lenkai spėja, kad gal but užpuolimų ir todel koncentruoja savo kariuomenę. Musų kareiviai degte dega, kad pradėjus darb. Plianas delei markių pardavinėjimo yra vyriausybės patvirtintas."

Iš priežasties metinių sukaktuvių nuo laiko Lietuvos kariuomenės organizavimo pradžios, Lietuvos Misija yra pasiuntusi Kaunan Ministeriui Pirmininkui tokį telegramą:

"Iš priežasties metinių sukaktuvių Lietuvos armijos susiorganizavimo, Lietuvos Misija siunčia savo Kariuomenei nuo Amerikos lietuvių linkėjimų greičiausia išvaduoti iš lenkų okupacijos užimtą Lietuvos teritoriją su sostine Vilniumi, kaip ji yra išliuosavusi jau savo tėvynę nuo bolševikų ir piešikų vokiečių. Visose Lietuvos kolonijose, kur teko Misijai buti, čion gyvenantieji Lietuvos piliečiai be skirtumo partijų ir tautos, stato du pamatiniu reikalavimu, butent: sušaukti Steigiamasis Seimas ir paliuosuoti vilnius. Ypatingai paliuosavimo lenkų okupuotos dalies reikalauja Lietuvos piliečiai, kurie paeina iš vietų, kurios yra lenkų okupuotas. Visi noriai dedasi prie Lietuvos laisvės paskolos šimtai siulosi stoti laisvanoriais į Lietuvos kariuomenę, kad savo šalį paliuosavus nuo paskutinio priešo.

Vileišis-Žadeikis-Žilius."

Laiškai iš Lietuvos.

Lietuvos kareivis J. Strazdas, rašo savo broliui A. Strazdui, Linden, New Jersey.

(Justinas Strazdas, paeina iš Kauno rėdybos, Ukmergės pavieto, Skemenų parapijos. Tarnauja Kaune, I raitelių pulkas, 3 eskadronas. Buvęs Kauno ir Ukmergės gimnazijoj vėliau Datnavos agronomijos mokykloj; karei ištikus nuvyko Rusijon ir baigė agronomijos mokslą Bagorodino mieste 1917 mete. Sugrįžęs Lietuvon pastojo į lietuvių armiją, kovoti už tėvynės laisvę.).

Brangus Anicukai!

Šiandien del manęs dideliai linksma, nes dėdė atsiuntė tavo laišką iš namų. Galų gale, po tiek ilgo laiko sužinojome apie tave ir, kad tu gyvas esi.

Labai gerai, Anicuk, kad ruošies Lietuvon grįžti. Dabar Lietuvai reikia daug darbininkų ir gynėjų nuo priešų. Didžiausias dabar priešas Lietuvos, tai visi "ponai," kuriem Lietuvoj ne turi buti ir vietos. Taigi, grįžšk, broliuk, Tėvynėn ir arsime jos dirvonus kartu. Pernai vasarą aš su arkliu atvažiavau iš Rusijos, o šienet pavasarį pats su savo arkliu pastojau Lietuvos kariuomenėn, kurioj dabar ir esmi. Namiškiai visi sveiki. Musų senojo rumo jau nebėra, supuvo, o jo vieton jau baigiam naują, kaip stiklą, statyti. Namas bus labai gražus: ant augšto pamato, su dideliais langais ir pats didesnis už senąjį rumą. Ant Kalėdų gal jau namie busi, tai visi susirinksime į savo seną lizdą. Tėtė dabar bagotas—turi daug bičių, vienas jau nebelabai priveikia. Gyvulių daugiau negu prieš karą. Vasarą buvo 5 arkliai ir 4 karvės. Vincas turi labai gražią kumelę, o aš juodą kumelį, kuriuo fotografiją tau siunčiu. Kadangi kariuomenėje su kumeliu nepatogu, tai aš jį atidaviau Antanui, o aš nusipirkau kumelę.

Rusijoj budamas pabaigiau mokslą ir pernai rudenį buvau pradėjęs augštesnį mokslą, bet karas priverčia mokslą pertraukti ir eiti dirbti tėvynės naudai. Samparjona jau mano Kaune apsigyvent ir atidengti savo krautuvę. Visi krutam ir dirbam kiek galim.

Musų apylinkės gyventojai čielybėje, niekas nesudegintas. Kuomet lietuvių kareiviai vijo rusus, tai apie Klivonus buvo nemažas mušis, bet gi liko viskas čiela, tik kelius bolševikus nukopė... Prirašyčiau tau visokių naujienų čielą kalną, bet tik ne mažam laiškelyj...

Grįžšk kuogreičiausiai ir pats persitikrinsi, kad dabar sunku pažinti atgimusią Lietuvą!

Bučiuoju Tave,

Justinas.

Rašo Petronėlė Kasputienė, iš Kauno rėdybos, Raseinių apskričio, Girkalnio valsč., Zutkienai kaimo, savalsč., Zutkienai kaimo, sa- į Worcester, Mass.

... Lauraitis Jurgis jau mirė, ketvirti metai, o jo vaikai Izidorius parėjo iš kariuomenės ir gyvena namieje, o Jonas iš kariuomenės negrižo, ir nežino kur jis dingo. Šauklys Juozas mirė ir jo duktė Monika. Juzikiai abu parėjo, Pranas ir Stasius. Stasiaus pati mirė, dabar apsivedė su Žekyte Agnieška. Jonylos Prano pati mirė ir apsivedė su Babonyte Marijona. Paulauskio Jono pati mirė ir apsivedė su Domicele Korženiauskyte. Juzikis Ignacas ir Juzikis Baltras mirė, abu pernai (1918m.) prieš visus šventus. Žodžiu sakant, išmirė didelė daugybė giminių ir pažystamų, kurių negalima net ir surašyti.

Per karą sudegė musų sodžiuje 16 trobėsių ir musų tvartas sudegė su karve, o troba atliko sveika ir dabar tebestovi. Dabar jau pasistatėme nauja tvartą ir nusipirkome arklį, žadame pradėti gyventi geriau.

Musų Lietuva pradeda atgyti lygiai kaip iš po šaltos žiemos sulaukę pavasario visokie vabždžiai, bet varginant dar tankioms šalnoms negali liuosai skrajoti ore. Taip ir lietuviai. Pradeda šviesties ir statyti mokyklas, pridygo nelyginant kaip grybų po lietaus visokių draugijų—draugijėlių. Dabartine valdžia visi pilnai užganėdinti. Jaunimas noriai eina kariuomenėn savo tėvynės ginti. Nors atsiranda tokių partijų, kurios nenori sutikti su dabartinės valdžios programa, kaip antai socialdemokratai pažangiečiai ir kiti, bet tos partijos nėra skaitlingos todel jos beveik nieko nekenkia. Musų dabartinės valdžios kabinetas, beveik visa valdžia susidaro daugiausia iš krikščionių demokratų ir visa beveik liaudis daugiaus linksta krikščionių-demokratų pusėn negu kiton. Todel tikimės lietuvišką valdžią sulaukti stovinčia ant krikšč.-demokratų pamato.

Bet sunkiausia tas yra, kad neturime dar pilnos liuosybės savivaldai, dar mus tebekankina vokiečiai ir rusai-kolčakininkai, kurie niekaip nenori Lietuvos palikti ir nori pasilikti ant Lietuvos šeimininkais, o ir lenkai taipgi vis tebegieda tą pačią savo giesmę apie uniją, kurios musų tikri piliečiai ir klausyti nenori. Su vokiečiais prisieina ne sykį net ir susipešti ir rupinamės ar ilgai mes tversime tokiame padėjime, nes nuo visų priešų neturime tiek spėkų gintis. Visa musų viltis yra ant pagelbos Anglijos ir Amerikos, ir net kožną dieną laukiame pagelbos, o jeigu ilgai nesulauksime, tai vargu ištverėsime.

Taigi, broliai, lietuviai! Šaukiamės į jumis, neužmirškite savo tėvynės Lietuvos, reikalaukite visi nuo Amerikos visu pirmu, kad Amerika pripažintų Lietuvą kaipo nepriklausomą, o paskui prašykite pagelbos ir kas galite ginklą vartoti, eikite tėvynės ginti, o išgavę liuosą valstybę musų tėvynę taip mes ją sutvarkysime, kad nebus Lietuvoje alkanų ir basų, ir užteks visiems duonos ant musų derlios žemelės, nereiks laimės jieškoti kur nors už jurių. Tik dirbkime, broliai, kasdien vis smarkyn. Į darbą visi kas tik gali, ir myli nu vargintą šalį. Pirmyn! Pirmyn! Pirmyn!

Meldžiame šį laišką perskaityti daugumui.

Tarptautinis Raudonas Kryžius gavo žinią buk iš 500,000 austrų ir vengrų, kurie buvo rusų paimti nelaisvėn ir išgabenti Sibiran, 375,000 žuvo nuo rauplių ir šiltinės. Likusius išgelbėjo anglų, amerikonų ir japonų Raud. Kryžiaus gydytojai.

* * *

Viennos, Austrijos, ligonbučių štabai ir gydytojai sustreikavo, pirmieji, kad ligonbučiai duotų jiems maistą, o antrieji del augštesnės mokesties. Streikas buvo išlaimėtas.

* * *

Žmogaus smegenis auga iki 50 metų; tarp 50 ir 60 metų stovi ant vietos, o nuo 60 iki 70, tankiai pradeda su mažėti.

* * *

Pagal vėliausias skaitlines, išduotas 7 d. vasario, pasirodo, kad Suv. Valstijų nuostoliai siekia 304,612. Iš to skaičiaus221,059 buvo sužeisti, 77,118 mirė, 4,432 nelaisvėn paimti, o 3 pradingo.

* * *

Suv. Valstijų armijos skystos ugnies metančios mašinos buvo vartojamos New Yorke del sutarpinimo sniegynų gatvėse. Pasekmės buvo nekokios.

* * *

Misijonieriai Chinijoje yra labai neužganėdinti siuntimu svaigalų iš Amerikos į tą šalį, ir amerikonų bravarninkų bandymu ten įsteigti bravarus ir degtinę bei alų varyti. Anot misijonierių, lyg šiol svaigalai buvo labai mažai vartojami Chinijoj, bet dabar pradeda jau platintis, ir tas atneš Chinijai dar didesnius vargus negu opiumo vartojimas, kurį jau baigiama naikinti. Jei ne japonai, opiumas jau seniai butų nevartotas Chinijoj.

PO MEDŽIU.

Gerbiamieji broliai ir seserįs:—

Vienas iš svarbiausių reikalų musų šios dienos yra Lietuvos paskola—bonai.

Musų broliai ir seserįs musų Tėvynėje Lietuvoje, pamatė progą Lietuvą išliuo suoti iš amžinos tautiškos ir dvasiškos nelaisvės, iš tamsaus turmo. Proga atsitiko tokia, kokia per kelis šimtus metų mums nebuvo matoma. Pasaulio suirimas, pasaulio sugriovimas iš fundamento sugriovė mums tuos tamsius murus tvirtovių, kur buvo užmuryta musų Lietuvos laisvė ir laisvė kitų mažųjų tautų. Musų broliai ir seserįs pamatė greitai šviesą per suverstas uolas tų griuvėsių, apsižiurėjo ir pradėjo tartis: "Ką dabar, broliai ir seserįs, darysime? Musų kelias liuosas į laisvę, ar mes čia tamsybėse tunėsime pakol ateis kas nors, užtaisys ant mųs uolas ir amžinai užmurys, ar mes eisime į liuosybę ir gyvensime pagal savo išgalę?"

Vieni stojo kaip vadai ir sušuko: "Vyrai, pirmyn prie laisvės; nors musų jiegos yra suvaržytos, musų lietuviška dvasia yra išsigimus į rusus, lenkus, vokiečius, į musų priešus, kelias musų neapsakomai erškėčiuotas, bet mes butume patįs kalti, jeigu nemėgintume iš namų nelaisvės eiti, matydami šviesumą per sugriautas uolas."

Musų broliai išėjo iš namų nelaisvės į pasaulę ir kaipo kudikis dabar atsirado tarpe visokių žemės erškėčių, liuosybėje, bet ir kartu sunkiuose padėjimuose. Kad sutaisyti gyvenimą laimingą, reikia daug, daug darbo padėti. Musų broliai eidami prie liuosybės nemažai, bet daug atsidėjo ant musų, kad mes Amerikos lietuviai, kaipo tremtiniai iš savo Tėvynės, gerai suprantame kas tai yra laisvė, kas tai yra šviesybė, galėsime jiems pagelbėti visuose jų sunkiuose darbuose.

Pirmiausia mes išgirdom jų dejavimus nuo baisios karės, nuo sunkenybių užtrauktų per rusus ir vokiečius. Mes visi, kurie tik atjautėme jų sunkenybes, davėme pagelbą, kad palengvinti jų gyvenimą. Per penkis metus, mes mėginome atjausti jų dėjavimus, atjausti jų atsigemančią dvasią prie laisvės, šelpėme kiek išgaiėjome.

Dabar girdime, kad musų Tėvynė jau pastojo ant kojų, ir kad pasilaikyti išleido pirmą paskolą savo valstybės. Išleisdami ją, jie paskyrė dalį tos paskolos mums, amerikiečiams išpirkti. Šitą paskolą mes priimam nekaipo kokią sunkenybę, bet kaipo dovaną mumi, kad jie sunkiai vargę, sunkiai dirbę duoda progą ir mums dalyvauti kartu su jais ir pirkti Lietuvos laisvės paskolą. Tai ištiesų yra mums didelė dovana ir proga mumis savo petį padėti del atlaikymo savo Tėvynės laisvės. Daugelis musų tautiečių nesupranta vertės Lietuvos laisvės paskolos ir gali imti sau už sunkenybę. Bet tie, kurie supranta su neapsakomu džiaugsmu perka, todel perka, kad jis nori dalyvauti šitame neapsakome svarbiame momente musų tėvynės istorijoje.

Kas dabar iš musų brolių nenori garbės. Tas vargingiausias žmogus ir tas nori sau garbės, nes garbė tai yra dvasios ploščius. Todel, nėra didesnės garbės, kaip dabar dalyvauti musų Tėvynės atgijime iš nelaisvės, iš amžino turmo. Visi šitie žmonės, kurie rupinasi Lietuvos laisvą valstybę įkurti, palaikyti, ištobulinti ir savo ateinančiom gentkartėm palikti, užpelnys sau didžiausią garbę. Musų gyvenime mes datirsim daug gerovės, daug progų atsidarys mumis patiems musų gyvenimą pagerinti. Niekas nepasakys, kad mųs ant pasaulės nėra ir mums nieko nereikia, mes busim kaipo tauta ant šios pasaulės, ir turėsim savo reikalus, kurie bus užtariami ir aprupinti.

Todel, mieli broliai ir seserįs, visi be skirtumo pasidalykime tą dalį paskolos tarpe save lygiai. Penkių milijonų dol. paskolą pasidalykime į porą sąvaičių tarpe savę ir laukime kuom toliau galėsime savo Tėvynei pagelbėti.

Kiekvienas iš jųs, mieli broliai, kurie sueinate čionai po medžiu, brolis arba sesuo, tikrai pasirupinkite gauti sau dalį tos paskolos, neapsigaukite, nepasivėlinkite, kad paskui nesigailėtute. Matote, mes esame gimę lietuviai, mums tos garbės dalis priguli labiau negu kam kitam, todel ir pasinaudokime. Šiomis dienomis nusipirkime kožnas vienas sau po paskolos boną, kuriuos galima gauti pagal savo išgalę, nuo 50 dol. po šimtą ar po tukstantį Nė vienas nelikime be tos dovanos, kuri mums yra paskirta iš musų Tėvynės Lietuvos.

Daugelis yra musų brolių įvairiose dalyse šios plačios musų naujos Tėvynės Amerikos. Vieni iš jus patįs sutiksite musų gerbiamą misiją pp. Vileišį, Žadeikį ir Žilių, bet daugelis iš jusų tik išgirsit per laikraščius ir galėsite sau paskola nusipirkti tik rašydami. Rašykite šitaip: Lietuvos Misija, 257 W. 71-st St., New York, N. Y.

Gerbiamieji! Pasiunčiu jumis $..... Meldžiu užrašyti man Lietuvos paskolos boną, už ką busiu jumis dėkingas. Su pagarba. Mano adresas toks:—Visada reikia labai aiškiai adresas parašyti. Taip padarykime visi kas tik jaučiamės lietuviai.

Čeverykų darbininkai daugelyje vietų Suv. Valstijose uždirba 1 dol. ant valandos.

* * *

Didesniuose centruose Kanadoje, darbo unijos organizuoja darbininkų bažnyčias.

* * *

1918 mete Kanadoj atsibuvo 13 mirtinų industrijų nelaimių ir 771 sužeidimų.

* * *

Didžiausia pasaulio spilkučių dirbtuvė randasi Birmingham, Anglijoj. Joje padirbama apie 50 milijonų spilkučių kas dieną.

* * *

Chinijoj, ukininkai, kurie randavoja ukes nuo sąvininkų užmoka užtai suteikiant savininkams pusę derliaus. Jeigu derlius geras, tai sąvininkas laimi, jei ne, tai turi nuostolį lygiai kaip ir ukininkas.

* * *

Tulas Paryžiaus gydytojas tvirtina, buk galima išvengti šalčio ir influenzos, dėvint kokias nors kepures bemiegant. Anot jo, rešta kuno buna uždengta, bet galva atidengta, užtai žmonės taip lengvai pagauna šaltį žiemos laike.

* * *

Chicago sakoma dabar auga sparčiau negu New Yorkas ir jau turi apie 4 milijonus gyventojų.

DARBININKŲ ŽINIOS

Daugiau negu 200,000 ypatų dirba Suv. Valstijų metalų kasyklose.

* * *

Anglijos Industrijų Federacijon įeina suvirš 9,000 firmų, kurios turi į 5,000,000 darbininkų.

* * *

Finliandijoje randasi 21 čeverykų dirbtuvė; iš tų 21 dirbtuvių, 10 yra įtaisytos su amerikoniškoms mašinoms.

* * *

Berlino, Vokietijos industrijų firmos nutarė smarkiai veikti prieš radikalus darbininkus, kurie ragina kitus darbininkus prie streikų.

* * *

Daugiau negu 87 industrijų Suv. Valstijose užlaiko nurses (slaugytojas), kurios prižiuri staiga susirgusius arba susižeidusius darbininkus dirbtuvėse.

* * *

Darbininkai Indijoj uždirba apie 8 centus ant dienos.

* * *

Į dvidešimts metų sakoma Suv. Valstijose jau neliks tų medžių iš kurių dabar daroma popiera.

* * *

Prieš karę, garsi Vokietijos Kruppo ginklų kompanija turėjo 80,290 darbininkų. Karės laike, ji turėjo 171,000 darbininkų. Dabar, toji kompanija turi į 84,870 darbininkų, kurie daugiausia dirba prie lokomotyvų bei kitų geležkelių reikmenų darymo. Jie dirba 8 val į dieną, vieton 12 val. ką dirbo karės laike.

* * *

Drapanų siuvėjai ir siuvėjos New Yorko mieste dabar gauna lygiai dubeltavai tiek užmokesties, kiek gavo trįs metai atgal.

* * *

San Francisco, Californijoj, molderių unija padarė naują sutartį su darbdaviais, pagal kurią gaus $7.10 ant dienos.

* * *

Anot skaitlinių surinktų Anglijos darbo ministerijos, praeituose 10 mėnesių, apie 2,537,000 darbininkų buvo įmaišyti straikuose.

* * *

Išlavinti amatninkai, kurie pirmiau dirbdavo prie darymo ginklų ir amunicijos Vokietijos dirbtuvėse, dabar daro augštesnės rušies mašinas, įrankius, lokomotyvus stato, ir taip toliau.

* * *

Manchester, Anglijos, darbininkų kooperatyvė draugija įvestino 6 milijonus dolerių į ukes, del maisto produkcijos. Draugija taipgi turi vilnonių audeklų dirbtuvę ir yra taip pralobus, kad tulus savo produktų pardavinėja už žemiau negu abelnai padirbimas lėšuoja.

* * *

Vis didesnis skaičius dirbtuvių Suv. Valstijose įtaiso valgyklas del savo darbininkų dirbtuvėse, kur galima gauti maisto žemesnėmis kainomis negu paprastose restauracijose.

LIETUVIAI AMERIKOJ

BALTIMORE, MD.

Iš moterų judėjimo.

Paskutiniu laiku musų miesto moterįs atmerkusios savo senai užmerktas akis, pamatė, kad jos per ilgus metus buvo skriaudžiamos jųjų darbe, t.y., tame, kuriame jos manė, kad niekuomet negalės tai skriaudai užbėgti už akių, ir pasakyti: gana tau mus skriausti, užteks!

Kad butų visiems aišku kas per skriauda atsimerkusių moterų, tai prisieina šiek tiek apie tai paaiškinti. Moters, kuone visos, kurios negali eiti į dirbtuves, butent turi saugoti namuose esančius vaikučius ir tt. Matydamos, kad jų vyrai neganėtinai uždirba, parsigabena rubų iš dirbtuvių ir atsiuvinėja juos dienomis, rytais ir vakarais. Jos dirba, kaip kokios kalėjimo nelaisvės; į kitų stubą nemalonu įeiti per jos nečėsus, kad tik daugiau tų rubų atsiuvinėjus.

Apie atlyginimą tai tik vienas Dievas ir bosas težino kiek joms verta atlyginti. Todel tai per tokią betvarkią ilgus metus, jos ir vargo su mažu atlyginimu už jų sunku ir gana vargingą darbą. Buna taip, kad 8 metų ir mažiaus vaikučiai ir mergaitės neša iš dirbtuvės rubų po kelis ant savo galvutės apsivertę, žmogaus nei nematyti, tik rubai ir po jais šniokštimas girdėti iš sunkaus nešimo. O kągi daro tas mažutis užnešdamas tuos rubus ant 3-čio ir ketvirto aukšto į dirbtuvę, o iš dirbtuvės į stuba? Žiurint, gailėstis ima. Kuris supratlyvas bosas, tai patėmija tokį mažutį ir neduoda tiek daug rubų ant syk nešti, bet ar daug tokių supratlyvų galima rasti? Kas kitam galvoje apie tai.

Sakysime, kodel motinos negali parsinešti. Jos nevisada gali iš stubos išeiti, todel, kad stuboj mažutis kudikis tad siunčia vaikučius parnešti rubų. Kiti bosai prisiunčia rubų į stubą bet užtai mažiaus užmoka, tokiu tai budu daroma, kad centas daugiaus ir nešama patiems.

Štai moterų apsižiurėta, kad joms už jų darbą atlyginama ne vienodai ir už tokį pat darbą vienai už atsiuvinėjimą pilnų pamušalų rubo mokama 18c., kitai 20c., trečiai 25c., ketvirtai 27c., penktai 30, 31 ir 32c. Už be pamušalius, po 25—30—35—40—60. Mat mokama pagal darbininkę, kuri kiek išsiderėdavo. Budavo ir taip: kuri paprašo didesnės mokesties, tai toji negauna darbo, o kuri nieko nesako, tai toji dieną ir nak tį dirba ir kuomet ji ilgą laiką išdirba, tai tuomet gauna kruvą pinigų.

Dabar jos suprato ką kitą. Vieną mielą vakarą, susižinojusios per Amalgamatų uniją, subėgo į svetainę ir susiorganizavo į uniją užsimokėdamos 25c. ant mėnesio duoklių. Su vienu mėnesiu susirašė į uniją apie 110 moterų, kurios taip smarkiai stvėrėsi už organizatyvio darbo, kad šiandien pajuto viso miesto firmos ir mažieji kontrakteriai, kad moters organizuotos, nes jau jos visiems pasakė: gana mums del jus dirbti už pusdikiai, dirbsime tik tiems, kurie mums apmokės kaip priguli.

Dabar kaikurie bosai nusipirko automobilius, su kuriais darbą gabena pas svetimtautes moterįs, gyvenančias kraštuose miesto. Sako, toliau jie uždės atsiuvimų mokyklą, kad išmokinti juodveides, kurios už pigiai dirbs. Bet kažin ar tas jiems pasiseks ar ne? O moterims jau pasisekė, kurios daugumoje nesiuva praščiausį rubą be 30c., o be pamušaliniai be 40c. ir daugiau.

Dabar tik kalbama, ar nesusiorganizuos gaspadinės į uniją, kurios gal jau neduos vyrui valgio per sąvaitę už 8 dolerius, sako turės but mokama mažiausia 10 dolerių.

Bet tai tik spėjimas iki kol. Tai šitaip juda mušiškės.

A. Kurelaitis.

LEWISTON, ME.

Čionai susitvėrė Lietuvos Laisvės Bonų Pardavinėjimo komitetas. Susirinkime 27 d. sausio, nutarta pakviesti adv. F. J. Bagočių, iš Bostono, su prakalbomis. Nežinia, dar kada kalbėtojas galės pributi. Bus varyta smarki agitacija bonų pirkimui. Kas nepirks per prakalbas, gaus progą vėliaus tą daryti, nes pardavėjai eis per namus. Tikimasi, kad neliks nė vieno Lewistono lietuvio, nepirkusio bonų. Broliai ir sesutės, lewistoniečiai, stokime visi Lietuvos pagelbon!

Viet.L.L. Bonų skyriaus Presos Kom. narys,

A. D.

LOS ANGELES, CAL.

Per pasidarbavimą K. Liubino surinkta keli doleriai Lietuvos gelbėjimo Draugijai. Nors dar nėra sutvertas tam tikras komitetas, bet aukos pradėtos rinkti nuo gerų tėvynainių, kurie atjaučia Lietuvos padėjimą ir jos skurdą. Surinkta aukų iki šiam laikui 61 dol. iš kurių jau pasiųsta į centrą $43, o kiti tebėra ant rankų pas p. K. Liubinas. Tikimės tųojau suorganizuoti tam tikrą komitetą, kuris galės gal sparčiau tą darbą varyti tolyn. Visų aukavusių vardai bus talpinami "Amerikos Lietuvyj."

Vardai aukavusių: Lietuvių Neprigulmybės Kliubas 25 dol. Po 3 dol.: V. Šalkauskas, Elz. Juozupavičienė. Po $2: K. Liubin, K. Levišauckas, A. Moškunas, A. Vičius, A. Šilalis, A. Malinauskas, A. Neviera, J. Orina, T. Kašelis, J. Strongis, P. Ambrasas, A. Glaudelienė, P. Ambrasas, Po 1 dol.: M. Minkus, J. Janulis, D. Valkunas, J. Jozėnas. Visiems tariu širdingą ačiu už aukas. Malonėčiau, kad dar kurie neaukavo, pasektų pirmutinių takais ir paaukautų kiek kas išgali, nes mes nepavargsim del tų kelių dolerių, o tuom padarysim didelę auką del Lietuvos, nes tenais yra labai reikalinga, labiausia drabužių ir medikališkos pagelbos. Todel broliai ir seserįs, Los Angeliečiai, nepasilikite nė vienas nuo šito svarbaus darbo.

Laikinis aukų rinkėjas,

K. Liubin.

BROOKLYN, N. Y.

Išleistuvės Lietuvių Mechanikų Sąrįšio Nario į Lietuvą.

Neskaitant darbų nuveiktų politiškoje ir techniškoje srityje, kaip tai, reikalavimai pripažinimo Lietuvos Neprigulmybės, įsteigimas techniškos mokslainės ir tt. Lietuvių Mechanikų Sąryšis siunčia jau pirma žmogų į Lietuvą pramynimui pirmų takų del įsteigimo ten dirbtuvių.

To pirmo žingsnio pagerbimui sausio 28 d. buvo surengta vieša vakarienė, ant kurios dalyvavo veikėjai L.M.S. ir kitų įstaigų.

Čion jau antras didelis prietikis iš Lietuvių Mechanikų Sąryšio gyvenimo: pirmas buvo tas seimas pereitais metais, o antras tai ši vakarienė. Šie faktai turės pasilikti istoriški.

Pasidėkavojant L.M.S. pirmos kuopos rengimo komisijai, J. Kazlauskui, P. Višniauskui, J. Kripaičiui, o ypatingai p. V. Šabunui ir K. Pusnikui, vakarienė ir programas buvo sutvarkyta kuopuikiausiai.

Saldi muzika, harmoniškos dienos, slidžios kalbos; žodžiu sakant, visa L.M.S. vakarienės mašinerija sukosi kaipo gerai išaliejuota automatiška mašina.

Iš žymesnių lietuvių vakarienėje dalyvavo vicepirmininkas A.L.T.Tarybos, p. P.S.Vilmontas, p. R. Adžgis, "Vienybės Lietuvninkų" redaktorius, inžinierius V. Vaitkus, F. J. Lapinskas iš Elizabeth, J. Žilionis iš Kearney, p. Kulis iš Maspeth, daugelis iš New Yorko, o ypatingai didžiuma Brooklyno stambesnių biznierių, profesionalų ir mechanikų.

Šie gabiausi Brooklyno artistai ir L.M.S. veikėjai palinksmino visus savo dainomis, solo ir duetais: panelė Aušriutė ir panelė Kairiutė; p. A. Arlauskas, P. Saurusaitis, p. Varnys ir panelė Kundrotaitė, pianistė.

Visa eilė žymesnių kalbėtojų ir veikėjų trumpai išreiškė gausius linkėjimus L. M. Sąryšiui ir išvažiuojančiam į Lietuvą p. J. Urnevičiui.

Atsisveikino taipgi su mechanikais ir svečiais irgi į Lietuvą tuojaus išvažiuojantis nuo Lietuvos judamų jų paveikslų bendrovės, Rapolas Kručas.

RUOŠKITĖS LIETUVOS BONUS PIRKTI!

Prieš išsiskirstant visi su stoję sudainavo himną "Lietuva, Tėvynė Musų."

Lietuvių Mechanikų Sąryšis smarkiai rengiasi prie didelio darbo Lietuvoje.

Svečias.

AMSTERDAM, N. Y.

Mes surinkome sekančias aukas del Rudžiškių parapijos nukentėjusių nuo karės. Pinigus pasiųsim Lietuvon Rudžiškių parapijos kunigui Adomui Žemaičiui. Rinko aukas po namus Kazimieras Rapšavičius ir Andrius Šalnauskas. Sekančios ypatos aukavo:

A. J. A. Šalnauskas $30.
M. Kazlauskienė $20.
K. ir J. Rapševičiai $15.
A. Kazlauskiutė $10.

Po 5 dol.:—J. Lužinas, A. Žilinskas, J. Abučavičius, M. Ragauskas, M. P. Kazlauskas, S. Kazlauskienė.

Po 3 dol.:—O. Grabauskienė, A. Šaldžiukė.

Po 2.50: — J. Vaičiunas ir O. Aibukiutė.

Po 2 dol.:—O. Jušpavičiukė, A. Guščiukė, J. Čeglis, J. Raila, B. Malakauskiutė, A. Kašavičius, S. Sargelis, J. Burbulis, M. Aleksandravičienė, A. Staknis, A. Rožabauckaitė.

Po $1.50: — S. Guščiukė, A. Lužinienė ir M. Stankevičius $1.25.

Po 1 dol.:—O. Žižienė, F. Jočauskas, J. Mikolaitis, A. Vainauskas, A. Bluvas, M. Lipkevičius, U. Šėštokienė, V. Tautkienė, V. Černavičius M. Činikas, A. Kišelius, T. Rabačauskas, J. Šatas, O. Rabačauskas, O . Laliukė, P. Jutė, J. Gretėnienė, F. Sargelis, A. Kučis, S. Šiaulis, M. Kiauberis, P. Vielička, P. Čalkienė, J. Žilinskas, V. Radckis, D. Batvinskas, K. Urbetienė, J. Lukšis, S. Przagockis, Ž. Aleksandravičienė, S. Raila, J. eKdikas, J. Babravičius, J. Jankunas, J. Grinienė, T. Kaleinikas, J. Raila, S. Vilkeliukė, L. Barkevičiukė, A. Šiumonis, F. Ačinskis, M. Kačkas, V. Janienė, J. Tamašauskaitė, K. Povilaitis, R. Purvanackis, K. Slavas, J. S. Kazlauskis, J. Vartinskas, J. ir Z. Šamauskai, J. Liberis, S. Raila, P. Radzevičius, A. Motešius, N. Šamulienė, A. Šileika, B. Vasiliauskienė, A. Mieliunas, F. Agbukas, Z. Liutika, M. Milinavičius, J. Konečnikas, J. Šiurba, A. Snauckis, A. Jurkunas, A. Kiuberis, P. Varnas, J. Kriaučiunas, F. Šlaveikis, P. ir F. Sargeliai, F. Domantas, K. Ginaitis, F. Ambračiunas, M. Rišeliutė, M. Mockevičienė, S. Šekanavičius, J. Mačiulis, J. Šliažas, M. Staknis, S. Gaurickas, K. Žostautas, P. Poškus, A. Gegžda, J. Juozapavičiukė, J. Vaičiunas, J. Rapšavičius, J. Pura, J. Pagrackis, V. Račinskas, J. Butė, M. ir M. Strikuliai, S. Kartenienė, A. anuškevičiukė, S. ir O. Strikuliai, J. Mikolaitis, J. Ramanauskaitė, T. Mocejauskas, B. Makačinas, J. Juškevičiukė, M. Guškevičiukė, O. Kibartienė, P. Kedikas, J. Paliulionis, K. Dudienė, M. Kazlauskis, J. J. Kazlauskis.

Kurie aukavo po 50c. ir po 25c., tai bus sykiu surokuota smulkios aukos. Smulkių aukų yra $100.25; o išviso pinigų surinkta $304.-50 centų.

K. Rapševičius.

BALTIMORE, MD.

Lietuvių tautiško knygyno prakalbos.

Sausio 23 d., Barry's svetainėje, atsibuvo knygyno prakalbos. Kalbėjo "Naujienų" redaktorius p. Grigaitis. Klausytojų atsilankė suvis neskaitlingas burelis. Mat, buvo kelios priežastys tam. Viena, buvo oras biaurus ir kelias slidus, antra trumpai išgarsinta, o trečia, tai tas, kad kalbės p. Grigaitis, kurs buk nieko apie knygyną nepasakys, vien tik kalbės apie politiką, apie socializmą ir komunistus ar Lietuvos Misiją persekios. Bet tas viskas kitaip apsireiškė. P. P. Grigaitis apie tuos visus dalykus nei žodžio nepratarė, vien rupinosi nupiešti knygyno naudingumą žmonijai, nekliudydamas partijų ar persitikrinimų. Žodžiu sakant, kvietė visus be skirtumo, naudoties knygyno turtu, kurs kiekvienam suteiks apšvietą. Sako, kokių pažiurų nebutumėte, kokių partijų apšvietos reikaluose, dirbkite bendrai, nes apšvieta visiems yra reikalinga, kuri randasi knygose, o knygos randasi draugijų knygynuose, todel visi ir privalo remti reikale jo palaikymo.

Susirinkusie taip atydžiai klausė jo prakalbos, kad jeigu butų geras vagilius pasisukęs, tai butų galėjęs visų kišenius iškraustyti. Netoli savo kalbos pabaigimo, kalbėtojas padarė pertrauką, o rengėjai tuo laiku pasiprašė susirinkusiųjų rinkti aukas padengimui to vakaro lėšų. Aukavo šios ypatos po 2 dol.: A. Paulionienė. Po 1 dol. A. Narbutas, M. Kurelaitis, A. Bendorius, A. Dzindzilieta, St. Butkus, K. Juraitienė, K. Giedrys, P. Ramoška, St. Urlakis, J. Žalkauckas, Al. Grinienė, A. Kurelaitis. Po 50c.: J. Varnelis, K. Šliburis, Pr. Ražauckas, K. Valionis, J. Džigas, A. Babarskas, Z. Gapšys, J. Savaitis, S. J. Miliauckas, K. Matuliauskas, Z. aMtuliauskienė, J. Paulauskas, O. Pilipauskiutė, V. Kučauskas, A. Šidlauskas, J. Gapšys, K. Daukanta, K. Naikevičia, P. Jakevičia. Viso aukų radosi $20. Išmokėta už svetainę $10. Kalbėtojo kelionė ir sugaištis $15. Už plakatus $4. Viso išmokėta $29, liko knygynui pelno $1. Visiems tiems, kurie aukavo, knygyno administracija taria širdingą ačiu. ir užprašo svečius, t.y. pasiskaityti naudingų knygų.

Senųjų priežodis sako: "Nespjauk į vandenį ba gal prisieis jį išgerti." Taip tai šiuo sykiu pas mus atsitiko; žmonės sužinoję, kad toks ir toks kalbės, nenoromis ėjo jo kalbos klausyti, kiti net su piktumu, o kada išgirdo kalbą, tai sako šitaip: Na, tai brolyčiai! Aš niekuomet nebučiau tikėjęs, kad Grigaitis taip nupasakos! Čia galėjo kunigai klausytis ir tautininkai, podraugiai visoki žmonės. Štai ir persitikrino žmogus, t.y. pakol nematei juodas ar baltas, tai nesakyk, kad juodas. Taip ir su prakalba yra. Mokytas žmogus kuomet kalba, tai jis laikosi paskirtos jam tėmos, taip padarė ir p. Grigaitis su knygyno prakalba, apie kurią baltimoriečiai ilgus metus nepamirš, t. y., kaip tas literatas moka sutvarkyti savo kalbą ir nustovėti ant tėmos krašto. Mums lietuviams reikėtų daugiaus prisilaikyti, neskubinti žmogų vieną ar kitą išniekinti, o ypatingai veikėjus. Pirma išsimokinkime patys tiek kiek anie moka, tai tada pradėkime aną niekinti ir tai jei jis to bus vertas.

A. Kurelaitis.

Apie Ivairius Daiktus

—Mama, pasakyk man istoriją apie knygą.

—Vaikeli, man labai linksma, kad tu myli klausytis tokių svarbių daiktų. Aš nepatingėsiu ir kiek aš galėsiu aš tau apsakysiu istoriją apie knygą.

Knyga yra stebuklingiausias daiktas pasaulyje, nors nekartą mes atrandam knygą apleistą ir visų užmirštą. Gal stebuklingesniu dalyku yra laikraštis, kuris greičiau atsiranda ir greičiau išeina iš savo laiko. Mes nusiperkam laikraštį, perskaitome ir suplėšę sunaudojame tą popierą kam nors suvynioti, nepaisydami, kad tai yra dalykas stebuklų. To laikraščio istorija, jo prasidėjimas yra šimtų metų senumo. Popiera pati, ant kurios laikraštis yra atspausdintas, yra padaryta iš medžio, kurio istorija prasideda nuo sėklos vėjo atneštos nuo kito medžio. Pirmiausia jis kur nors augo ir žaliavo, gražino šią žemę, paskui savo geriausiam gražume tapo nukirstas ir sudirbtas į namų rakandus, paišelius arba popierą.

Mes čia mėginame apsakyti istoriją knygos, bet sunku išaiškinti visą tą procesą, kokiu eina tasai darbas. Žmogus turi gerai mąstyti ir surašyti savo mintis ant popieros. Nes jokiu budu negalima apsakyti kaip žmogus galėjo sumisiyti ir kiek žmonių mislino apie tą patį daiktą ir per kiek metų ir amžių, pakol neparašė ant knygos iš kurios mes galime paisnaudoti. Mes savo akimis galime matyti augantį medį, mes galime matyti, kaip žmogus tą gražų medį nukerta, padaro iš jo popiera, mes matome kaip spaustuvių mašinos spausdina popierą. Vienok mes niekad negalime matyti proto dirbančio ir mastančio, kuris tikrai pagimdo mumis knygą.

Kada pirmi žmonės pradėjo rašyti, tai turėjo buti didiai stebuklingas daiktas mokėti rašyti žodžius, kurie priverstų kitą žmogų jausti, priverstų jį juoktis, buti linksmu arba gailėtis, verkti, pastoti pasaulės karžygiais, garsiais žmonėmis, tai ištiesų yra knygos įtekmė ant žmogaus, kuris ją skaito.

Taip buvo pasaulėje, kaip tik žmogus sugebo mislyti ir mastyti, jo noru buvo savo mislį perduoti kitiem ant naudos. Bet tuose laikuose nebuvo žinoma pasaulyje popiera ir jokio sklypelio jos negalima buvo gauti. Todel žmonės pradėjo braižyti savo mintis ant akmenų. Ne tik akmenis jie vartojo vietoje popieros, bet jie vartojo ir tam tikras molio plytas, kurios buvo vienintėlė popiera žmonijos per tukstančius metų.

Viena iš didžiausių permainų pasaulėje, tai buvo permaina žmonijos knygų nuo akmenų, nuo molio plytų į šiandienines knygas, kurias mes vartojame. Nieko nėra pasaulyje svarbesnio šiandien kas atidarytų daugiau gamtos sekretų delei žmonijos, kaip kad knygos, kurias mes skaitome. Ką tik žmogus sumano naudingo šiais laikais, viskas užrašoma į knygas. Taippat kaip ir ką žmogus mato naudingo arba gražaus, viskas piešiama paveikslais.

Niekas pasaulėje negali sustabdyti besiplatinimo knygų ir uždrausti, kad jas rašytų. Karaliai daug kartu mėgino uždrausti knygų spaudimą, tyronai žmonijos norėjo jas užginti, bet veltui, knygos atėjo pasaulę šviesti ir niekas jų neįstengia sustabdyti. Raštininkai knygų buvo pasmerkti, kotavojami su pagelba ugnies, bet niekas negalėjo uždrausti, kaip upė negalima užtvenkti, taip knygų negalėjo pasaulyje uždrausti. Knygos platinosi po visą pasaulę ir šiandien nėra tos vietos, kur nebutų knygų, nėra šalies, kur be jų apsieitų. Knygos yra vienintėlis daiktas, kuris gali gyventi ant visados. Kada viena iš jų pražųsta, kita, nauja jos vietą užima. Ir per amžių amžius knyga įstengė palaikyti mintį žmogaus, jo proto trusą perduoda ateinantėm genkartėm. Mintįs sudėtos į knygą yra drutesnės negu granito stovyla ir pasaulės istorijoje plunksna, kuri rašo knygas, yra galingesnė už kardą. Knyga dailina žmogaus mintis ir skiria jį nuo žemesnių gyvunų, augina jo smegenis, kurios tvarko pasaulės gyvenimą.

Popiera daroma iš trijų daiktų: iš žolių vadinamų Esparato augančių Išpanijoje ir žieminėje dalyje Afrikos. Iš medžio košės, taip gi iš skudurų. Kada mes numetam savo seną kalnierių arba senus marškinius, dar tas daiktas nepranyksta, kada nors vėliau gal mes tą patį daiktą vėl nuperkame formoj popieros, ant kurios skaitome žodžius spaustus arba rašome laišką. Popiernėje skudurai yra permainomi į popierą.

Nežiurint iš kokios medžiagos popiera yra daroma, žolių, medžio arba skudurų, pirmiausia ta medega turi pereiti per valymo prietaisas. Moterys darbininkės pirmiausia atskirsto skudurus, paskui metama į ekstraktorių, kuris smarkiai besisukdamas išvalo įvairias dulkes. Iš ekstraktoriaus medega verčiama į tam tikrus katilus, kuriuose garo pagelba medžiaga yra šutinama. Iš katilų medžiaga eina į tam tikras baltinimo bones, kuriose su pagelba baltinamo pauderio, su grynu vandeniu toliau valoma medžiaga. To liaus medžiaga pavirsta į popieros košę, kurią sudrutina su tam tikrais klijais ir šitam procese priduoda spalvą, kokios reikalauja popiera. Medega nuolatos sukama tam tikrose boniose ir darbininkų maišoma su tam tikrom šakėmis. Paskui suleidžiama į labai didelę bonę, kurioje sumaišyta su vandeniu plaukia ant tam tikro dratinio sieto, kuris atskiria nuo vandens ir neša į karštus mašinos volus. Čia stebuklinga matyti vienam gale mašinos vandenį ir popieros medegą, kitam gale jau išeinančią popierą. Tai tik pradžia popieros, nes iš tos mašinos dar eina per kitą mašiną, kuri galutinai popierą ištobulina; su savo dideliais volais, pilnais garo, taip išspaudžia popierą, kad daugiau nepanaši nė į skudurus ką mėtėsi, nė į medį, kuris žemę dabino, nė į laukų žoles.

Kada žmogus parašo savo mintis ant popieros ir redaktorius peržiuri, suveda į tvarką viską delei spaudos, popierą tada perduoda raidžių statėjui, kuris dirba ant statomosios mašinos. Statomoji mašina yra tikras stebuklas, kuris duoda progą išleisti knygas ir dieninius laikraščius. Šita mašina dirba, sustato matriksus į eilutes, atneša į tam tikrą liejinyčią, nulieja žodžių eilutes, tinkamas į knygą arba laikraštį, paima matriksus atgal, išdalina į tam tikrą magaziną, iš kurio vėl eina pagal statėjo norą į eilutes ir vėl lieja nau jus žodžius.

Šita mašina vadinasi linotype arba intertype, reiškia, raidžių liejikas. Kada žmogaus mintįs nuo popieros perverstos į metalines raides, sudėtos į eilutes, kad atspausti mintis į knygą, eilutes reikia sudėti į puslapius. Pirma negu knyga gali buti atspausta, spaudėjai turi apsižiurėti, kad neliktų klaidų, todel skaito, korektuoja. Potam knygos puslapiai suveržti, dedama į presą ir spaudina knygos lapus. Jeigu knyga talpina savyje paveikslus, paveikslai turi savo kelių išdirbystės procesą. Jie reikia padaryti nuo popieros ant metalo, kad mašina galėtų atspausti. Sutaisyti spaustuvę, kuri galėtų užganėdinti spaudos darbą šiais laikais, didelio kapitalo reikalauja. Mašina, kuri spausdina mėnesinius leidinius, atspausdina, sulanksto ir apipiausto po 10 tukstančių į valandą, suvartoja volą popieros penkių mylių tolumo į pusę valandos. Taip daroma knyga.

Nemuno Sunus.

Partizanų Darbuotės Sątrauka.

(Šiaulių sritis).

Pačių partizanų vardo minėti neprisieina. Iš pradžių neskaitlingi, galop jie išaugo į gan plačią organizaciją. Tojo išbujojimo priežasties reikia jieškoti ne tiek asmenų veikime, kiek pačiose gyvenimo sąlygose. Šiaip ar taip tarsi, bet žmogus pirmiausia yra egoistas, jis žiuri savo buties, savo gėrybės, savo ramumo. Ir jis subrus tik tuomet, kai nelaimė sėda ant sprando. Tuomet papraščiausias, regis maža ką galintis padaryti žmogus, atlieka gan nemažą darbą. Kuomet gi pavojus praeina, jis vėl grįžta prie kasdieninio darbo. Nekalbu čia apie išimtis, bet imu bendrą gyventojų masę.

Kuomet išvaduotoje Suvalkijoje gyvenimas lyg ir nusistovėjo, ėjo lyg ir normalėmis vėžėmis, tuomet Žemaitija virte virė. Ir suprantama: joje buvo priešų, ir dar tokių priešų, kurių nematė kitos Lietuvos dalys. Tas priešas buvo ne kokia tai organizuota vienata, kuri prisilaikydama drausmės, elgiasi tam tikrose normose, kaip tai butų drausmingoje kariuomenėje. Žemaitijoje tunojo nedrausminga kariuomenė, bet pasienės plėšikų gaujos. Jų tikslu nebuvo koksai nors valstybingumo siekis, bet noras vien tik pasiplėšti, pasigrobti.

Kada gi tosios plėšikų gaujos kėsinos pagriebti vietos gyventojų turtą, pastarieji sujudo ginti tojo savo turto, savo nuosavybės. Ir tai buvo vienas svarbiausių gausaus partizanų spietimosi akstinu.

Tai pirma. O antra, yra tai, kad partizanas, kaip juos iš Kauno vadina šauliai, gali darbuotis, ir pasekmingai darbuotis vien tik gimtoje apielinkėje, arba apielinkėje, kurią jisai gerai žino, kur ir naktis laiku jis lengvai atranda visus kelelius, šuntakius, kur jam žinomos visos lomutės ir kitos slėpimosi vietos bei priemonės, kuriomis ir gali reikalui ištikus naudotis. Paimk Šiaulių apylinkių partizaną ir nuvesk jį į Seinų sritį, arba atvirkščiai. Jau savaime sunkoka prileisti, kad butų galimas panašus partizanų permetimas, bet ir tam įvykus, naujose vietose partizanas jausis pusiau aklu, negalės orijentuotis, ypač jei jis neturėjo tinkamo karinio priruošimo. Jei gimtose apylinkėse vienas, du partizanu yra atskiras vienetas, tai svetimose vietose jau reikėtų subrusti didesnis skaičius, kad jis galėtų atsverti tą patį vienetą.

Šaulių sąjunga gali ir turėti tikslu veikti nuolatos, tam tikslui gali turėti ir atitinkamą kadrą, bet gausų ginkluotą narių skaičių, tinkamą karui turės tik tuomet, kuomet gyvenamajai vietai gręs aiškus ir didis pavojus.

Šaulių sąjungoje ir dabar yra pasišventusių žmonių, bet kovos laukan tiek daug stos tuomet, kuomet bus pradėta liuosuoti trečiojo priešininko okupuotoji teritorija.

Pereisime prie partizanų darbuotės aprašymo, minėdami Šaulių operacijos nuotikius. Medžiaga tam imta iš kai-kurių laikraščių, ypač dviejų numerių gektografuoto šaulių organo "Partizanas," be to daug medžiagos suteikė vienas Šiaulių srities partizanų organizatorius gerb. Požėla.

Nuotikių aprašyme prisilaikusių chronologinės tvarkos.

15—XI. **Pamušio dvare,** partizanai užpuolė vokiečius, išvijo juos iš dvaro, sužeidė 1 vokietį, atėmė 6 arklius ir 8 šautuvus.

18—XI. Nakties laike įvyko susirėmimas **Sereikių** kaime. Partizanai nukovė 2 leitenantu ir 4 kareivius, partizanų pusėje 1 sužeistas.

19—XI. Vokiečiai atvažiavo į **Naišių** dvarą paplėšti. Partizanai išvijo vokiečius ir atėmę išplėštąjį grobį gražino žmonėms 10 arklių. Vokiečiai atvyko į **Amelius** kirsti miško. Juos užpuolė trys partizanai ir savo jėgoms sužeidė 1 vokietį, 3 paėmė į nelaisvę (1 leitenantas), grobį sudaro 6 arkliai ir 4 šautuvai. Naktį partizanai užpuolė vokiečius **Kužiuose:** 2 nukovė ir 1 sužeidė, kiti pabėgo. Granata sužeistas vienas partizanas. Papilėje nukauta 3 vokiečiai, kiti išvyti.

20—VI. **Šiauliuose** vokiečiai suėmė vieną partizanų žvalgą, kursai kiek vėliau pabėgo iš barakų, kuriuose buvo uždarytas.

21—XI. Naktį atkirstas **Šiaulių** miestas: į visas puses sutraukytas susinešimas, k. a., tarp Veikšnių ir Papilės, Joniškio ir Mintaujos. Suardytas telefonas, telegrafas, o vietomis ir tiltai. Ties **Bridais** ir **Papile** išardyti geležiniai tiltai, prie paskutiniojo suturėtas vokiečių traukinys. Partizanų užtvara atmušė atgal Šiaulių miestan vokiečius, kurie mėgino bėgti Joniškio ir Kuršėnų keliu.

22—XI. Naktį, ties **Damontais** pasirodė priešakinės musų kariuomenės dalys. Nuo Joniškio atvyko vokiečių traukiniai. Su jų kareiviais iš vienos pusės kovėsi musų kariuomenė ir jos pastangomis nuversta nuo gelžkelio bėgių du

vokiečių garvežiu. Tuo laiku partizanai iš kitos pusės apšaudė vokiečius ir gynė nuo jų Keblių sodžių„ o paskui ir Bridų. **Tuločiuose** išvyti atvykusieji pasiplėšti vokiečiai: vienas nukautas, 1 sužeistas. Gavę žinių partizanai atbėgo į **Andrijavą** mušti atvykusių pasiplėšti vokiečių, bet pastarieji tai patyrę, pabėgo. Naktį kilo didelė panika. **Šiauliuose.** Įbauginti vokiečiai mėgino bėgti Kuršėnų ir Joniškio pusėn, bet partizanų užtvarų gražinti atgal. Teko patirti, kad 2 val. nakties buvo sukviestas viso miesto įgulos karininkų susirinkimas. Jausdamiesi, kad neliko kitos išeities, plėšikų vadai sumanė kapituliuoti ir jieškojo su kuo reikia tuo klausimu tartis. Anot kalbų vokiečių ir rusų plėšikai reikalavo, kad jiems duotų 2 dienas laiko. Taipat užtektiną vagonų skaičių, kad galėtų išvažiuoti; kiti apie 148 garvežius ir 800 vagonų, podraug su artilerija ir sandėliais liekasi mums.

23—XI. **Šiauliuose** paskly dо žinia, kad politikai įsimai šius turėjo sustoti pergalingas musų kariuomenės žygiavimas. Vokiečiai džiaugiasi, kad galės laimingai išsidanginti. Prie **Lukšių** partizanai antru kartu išardė geležinį tiltą, užturėjo su vokiečių kareiviais einantį traukinį ir jį apšaudė. Į **Taločius** atvyko baudžiamasis vokiečių burys su armota ir kulkosvaidžiais. Jie suėmė 6 sodžiaus vyrus. Grįžtančius atgal užpuolė partizanai ir nežiurint šautuvų ir kulkosvaidžio ugnies, atmušė visus suimtuosius. Partizanų padėdamas, Zaleskis apsupo vokiečius **Kuršėnuose.** Vokiečiams duota laikas išsikraustyti iki 15 val. kitos dienos.

24—XI. Į Šiaulius atvyko Santarvės misija. Partizanai visgi nenustoja dirbę. **Lukšių** kaime jie užpuolė einančius prisiplėšti vokiečius. Įvyko smarkus susirėmimas. Priešo nukauta 5 kareiviai ir paimtas grobis: 4 arkliai, 2 kulkosvaidžiu, 5 šautuvai. Partizanų pusėje 2 lengvai sužeistu. Prie **Lukšių** vokiečių sargyba suėmė 3 partizanus, kurie iš jų pabėgo. **Ties Amaliais** partizanai išardė geležinį tiltą ir apšaudė vokiečius. Vokiečiai atvažiavo plėšti į **Smiltynę.** Įvyko susirėmimas, kursai tęsėsi nuo 9. val. iki 16 val. Vokiečių 9 nukauti ir apie 20 sužeista. Partizanų vienas sužeistas į ranką. Partizanai apšaudė vokiečių plėšikus **Vijoliuose** ir juos pravijo. Bet netrukus atvyko baudžiamasis burys iš 40 kareivių su trijais kulkosvaidžiais. Atsišaudydami partizanai pasitraukė miškan.

25—XI. Vokiečiai apiplėšė **Tirelkių** kaimą ir rengėsi išvažiuoti. Partizanai užstojo jiems kelią ir susirėmė. Kautynėse nukauta 2 vokiečiu ir du sunkiai sužeistu. Atimta 3 arkliai ir kitas grobis, viskas gražinta jų savininkams. Nuo ryto atėjo šarvuotas traukinys ir apšaudė **Vijolius.** Nuotaučių kaime įvyko susirėmimas, kuriame partizanai laimėjo. Priešo pusėje 7 nukauti, partizanų 2 sužeistu. Paimta grobis 7 šautuvai, 6 arkliai ir iš ramių žmonių išplėštas turtas. **Monkiškiuose** partizanai apšaudė vokiečių traukinį su kareiviais gelžkelininkais. Traukinys sustabdytas. Kad praleisti traukinį, turėjo išsimaišyti patsai lietuvių komisaras Šalkauskas.

26—XI. Vokiečiai atvažiavo pasiplėšti į **Riškiškės** kaimą. Gyventojai pasipriešino ir susikovė, mušis tęsėsi dvi valandi. Galop vokiečiai turėjo pasitraukti, pasiėmę su savim 7 sužeistus. Atsitraukdami sudegino burio vado namus ir paėmė įkaitu 15 metų jo brolį.

24—30—XI. Buvo eilė susirėmimų **Kurėnų** srityje. Kartą 6 partizanai sutiko vokiečių ir rusų burį. Nepaisydami savo neskaitlingumo jie susikirto su tuo kolčako buriu. Pasirodo, tai buta Virgoličo štabo. Kolčakai išskleidė grandinę ir stengėsi apsupti partizanus. Pastarieji nukovę vieną rusų karininką atsitraukė. Bet traukdamiesi užėjo kitą kolčakų burį, kursai taisė gelžkelio kelią . Spirdamiesi iš abiejų pusių, partizanai paliko karo lauke 10 nukautų ir sužeistų kolčakų ir laimingai paspruko. Partizanų 2 sužeistų ir vieno peršauta šautuvo kojos. Kitą kartą tasai pats burys užstojo Kuršėnų stotį ir apšaudė jį. Tuo laiku turėjo ateiti nuo Papilės traukinys. Vokiečių stoties komendantas kiek atsišaudęs ir bijodamas nustoti traukinio, iškėlė baltą vėliavą ir pasiulė taikytis. Partizanai pasiulymą priėmė reikalaudami atiduoti jiems kleboną ir rabiną, kuriuos vokiečiai paėmė įkaitais. Ne ilgam trukus įkaitai buvo liuosi.

Į **Amalių** stotį atvažiavo du traukiniu, vienas nuo Kuršėnų, kitas nuo Šiaulių. Abudu buvo pilni prievarta atimtų gyvulių. Partizanai prisiartino mišku ir apšaudė traukinius. Vokiečiai atsišaudė ir puolė partizanus išskleisdami grandinę. Partizanams gal ir riestai butų prisiėję, bet taikingais jų šuviais liko nukautas oberleitenantas ir 2 kareiviu. Pabugę vokiečiai atsitraukė. Netrukus pasirodė 2 vokiečių parlamentioru ir pradėjo derybas, norėdami gauti 3 val. ir visiškai atsitraukti. Bet susitarė tik 1 valandai ir išvažiavo, palikdami dalį grobio.

Gruodžio mėn. pradžioje susidarė toki padėtis, kad musų kariuomenė vis dar ne galėjo pereiti nustatytos linijos. Vokiečiai tuo laiku turėjo perduoti musų pasiųstiems atstovams visus sandėlius, ginklus. Bet vietoi to, kiek įmanydami pradėjo gabenti į Vokietiją, o ko negalėjo išgabenti, tai stengėsi susprogdinti, sunaikinti. Ir tuo laiku musų nuomone partizanai yra atlikę didžiausią darbą, jų pastangomis užlaikyti kaikurie sandėliai, kuriuos vėliaus perėmė atvykusi musų kariuomenė.

Gruodžio 2 d. partizanai pastatė savo sargybą prie **Gubernijos** dvaro sandėlių. Tą pačią dieną darydami žvalgybą užėmė **Ginkunus,** kur buvo aeroplanų ir kito karo turto sandėliai. Bet kitą dieną, nesulaukdami paspirties turėjo atsitraukti iš dvaro, pirm to išvežę visą ką tik galėjo pajėgti.

Gruodžio 4 d. nuvyti atvykusieji **Žeimius** plėšti vokiečiai. Sužeista 2 vokiečiu ir 1 arklys. Pakeliui vokiečiai apiplėšė **Malavėnus.** Išvyti vokiečiai iš **Šapnagių,** kur jie neišsiturėjo prieš partizanų ugnį. 2 vokiečiu sužeista. Partizanų vadai kreipiasi į kariuomenės vadus, nurodydami, kad jei kariuomenė neatvyks, tuomet vokiečiai sunaikins visus sandėlius, nes vieniems partizanams sunku jie apginti. Visas tarimosi smulkmenas apleisiu. Tik dar kartą pabriežiu, kad tai buvo vienas ši opiausių momentų. Vokiečiai, bijodami, kad gali pasirodyti musų kariuomenė, rengėsi išeiti ankščiau, negu jie buvo išsiderėję sutartimi. Bet išeidami grąsino visviena sunaikinsią visus sandėlius.

Gruodžio 7 d. naktį pradėjo evakuoti miestą ir kėlė triukšmą visą naktį. Išryto 8:30 val. plėšė Gubernijos gelžkelio stotį. 9 val. turėjo susprogdinti dvaro sandėlius. Visi gyventojai buvo išvyti iš dvaro. Bet 8 val. ryto partizanai, padedami dvaro darbininkų ir milicijos vado, dviejose vietose perkirpo minų vielas, kuomi prašalino sandėlių sprogdinimą. O 9 val. užima patį dvarą, sužeisdami 1 kareivį ir nukaudami leitenantą. Išeidami iš miesto vokiečai bandė sugriauti armotų šuviais gelžkelio vandentraukį ir Gubernijos dvaro sandėlius. Išviso išleido 13 šuvių. Miestui apsaugoti statoma sargyba iš partizanų, milicijos ir gaisrininkų. Gelžkelio stotį ir Guberniją saugo partizanai, vadaujami nuskirtų savo komendantų.

Gruodžio 8 d. sandėliai perduoti musų kariuomenei, o gruodžio 11 d. ir gelžkelio stotis, delei ko nustatytas perdavimo aktas.

Tų paskutinių dienų niekuomet negali užmiršti Lietuva, tuomet partizanai atliko didį milžinišką darbą.

Kaip praneša Šiaulių srities partizanų štabas, tai nuo partizanų kulipkų vokiečiai nustojo 10 leitenantų, 137 kareivių ir 35 arklių. Bet šios žinios beabejo nėra pilnos, nes nemažas partizanų nuotikių skaičius nebuvo įrašytas.

Baigiant reikia pažymėti, kad ši visuomenės sukilimo kibirkštis turi didelės reikšmės. Ji svarbi tuomi, kad Lietuva žino, jog pavojui esant ir vidujiniui ar išlaukiniui priešui gręsiant, ji turės didelės paramos visuomenėje, kuri be kariuomenės išskirs dar partizanus, kurie nuolatiniais priešo kiršinimais vers jį nuolatos budėti, galop privers nuilsti. Kaip stiprus priešas nebutų, jis neišlaikys toje šalyje, kame visi piliečiai eina prieš jį, kame kiekvieno pamiškio, griovio, bet ko kio okupanto ar plėšiko, ar valstybinės tvarkos ardytojo laukia mirtis.

Karininkas S—tis.

20. I. 1.

INELUENZA

Su sugrįžimu ligos, "fluzės" yra pavojinga. Apsiginkluokite save ir savo familija ir tuom apsaugotu jusų sveikatą. Pirmi simtonai influenzos, uždegimas akių, bėgimas nosies, skausmas strėnų, galvos ir raumenų. Šiurpuliai ir nepaprastas pailsimo jausmas. Apsigynimui patariam sekančias Gargaliuoti gerklę ir nosi su

SEVEROS ANTISEPSOLIUS

vartojant vieną dalį su trimi dalimi šilto vandesn. Laike šiurpulių ir karščio imk vieną

SEVEROS PLOTKELES NUO GRIPO IR PERŠALIMO.

Atkartok kas trįs valandos iki viduriai nepasiliuosuos, užsiklok gerai. Jeigu nepereis viena diena. Šauk daktarą ir daryk ką jis pasakys. Šios gyduolės gerai pagalbės apgins prieš ligą. Todel verta turėti parankiai. Parsiduoda visose aptiekose už šias kainas:

Severa's Antisepsol 35c. ir 2c. taksų.
Severa's nuo šalčio ir gripo plotkelės 30c. ir 2c. taksų.
Severa's Balsamas plaučiams 25c. ir 50c. 1 ir 2c. taksų.

Jei negali gauti pas savo aptiekorių, užsakyk tiesiog nuo mus.

W. F. Severa Company,
CEDAR RAPIDS, IOWA.

MOKSLO. LITERATUROS IR DAILOS SAVAITINIS LAIKRAŠTIS

"DIRVA"

Vedama Pirmeiviškoje Tautinėje Dvasioje

—o—

EINA KAS PENKTADIENIS.

—o—

Prenumerata:
Amerikoje metams $2.00, pusei metų—$1.00
Kanadoje metams $2.50. Kitur met.—$3.00
Vieną numerį pažiurėjimui siunčiam dovanai

—o—

"DIRVOJE" yra sekanti nuolatiniai skyriai: žinios—Iš Lietuvių Gyvenimo—Iš Realio Gyvenimo (tikri juokai) — Nuo Redakcijos — Moksliški Straipsniai — Kitokie Straipsniai, Pasiskaitymai—Jaunimas—Vietinės žinios

—o—

Užlaikome visokių knygų. Reikalaukite musų naujo knygų Katalogo. Visokius spaudos darbus atliekame **gerai, gražiai ir greitai.**

—o—

Tik-ką išleista žingeidžiausia knyga, kokią lietuviai kas yra skaitę

VIENUOLYNO-KLIOŠTORIAUS SLAPTYBĖS

Pilnas aprašymas slapto kliošto̧riaus gyvenimo kunigų su vienuolėmis. **Su 6 paveikslais, 152 puslapių, kaina tiktai $1.00.** Reikalaukite, siųsdami ir pinigus (agentams duodama 50%) šiuo adresu:

"D.I.R.V.A,"

7907 Superior Ave., Cleveland, Ohio.

Virimo, Kepimo ir Namų Prižiurėjimo KNYGA

—o—

GERBIAMIEJI "AM. LIETUVIO" SKAITYTOJAI!

Pranešam jumis, kad KNYGA VIRIMO, KEPIMO ir NAMŲ PRIŽIURĖJIMO yra gatava. Knygos didumas apie 9 coliai ilgio, 6 pločio, 164 puslapiai, gražiai audeklu apdaryta su auksine antspauda ant viršaus. Knygos turinys labai atydžiai surinktas geriusių valgio daiktų. Joje telpa 15 gatunkų geriausių sriubų. 87 budai kaip sutaisyti mėsos valgius. 7 budai kiaušinienių. 64 budai kepimo įvairių pyragų ir pyragaičių. 18 budų pajų ir pudingų. 5 geriausi budai kaip gaminti žuvis. 9 geriausi budai kaip kepti duoną. 17 geriausių konservų, kaip sudėti įvairias uogas ir augalus. 10 budų kaip užlaikyti daržoves. 10 budų įvairumų: gėrimai, naminiai dalykai, patarimai. 7 geriausi valgiai iš Lietuvos gaspadinės. 6-ši budai gaminti paukštieną. Įvairųs spaisai, (prieskoniai). Žodžiu sakant, knyga verta turėti kiekvieno lietuvio stuboje, nes ji parodo kaip sveikai gaminti valgius, kaip sunaudoti daiktus naudingai ir ekonomiškai.

Labai linkiame Tamstai šitą knygą sau išsirašyti; jeigu pats negamini valgių padovanok savo gaspadinei, savo seserei, savo motinai arba savo merginai, jusų dovana paliks jų atmintyje per ilgus laikus. Geras maistas, geras namų prižiurėjimas sučėdina pinigus, kuriuos gydytojams ir vaistinyčioms atiduodi. Šita knyga gražiai apdaryta parsiduoda už $1.50; su popieriniais apdarais—$1.25. Neatidėk, nes užmirši. Rašyk dabar, paklausinėk, gal jusų susiedės norėtų sau nusipirkti—galėsite kartu parsisiųsti kelias knygas.

Užsakymą ir pinigus pasiųskite ant tokio adreso:—

"AMERIKOS LIETUVIS,"

15 MILLBURY ST., WORCESTER, MASS.

AMER. LIET. TAUT. SANDAROS organas

"SANDARA"

Puikiausiai nušviečia lietuvių gyvenimą visam pasaulyje ir [illegible] darbininkų reikalus. Metams $2.00. Skaitykite visi. Vieną numerį siunčiam pažiurėt dykai.

"SANDARA",
366 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

PIRMUTINIS LIETUVOS REGINIŲ RINKĖJAS IR JŲ LEIDĖJAS, FOTOGRAFAS

JOKUBAS SKRINSKAS,
MARIAMPOLĖ, BAŽNYTINĖ GVĖ. FIRMA GYVUOJA NUO 1904 METŲ.

PRANEŠIMAS.

Visam pasauliui yra žinoma didysis karas, bet tik iš laikraščių. Ir nerasim nei vieno žmogaus, kuris galėtų išsivaizdinti, kiek žalos yra padaryta Lietuvai karo metu.

Užtat laikau sau garbę pranešti gerbiamiems tautiečiams, kad visos Suvalkijos reginius baigiu rinkti — (Dalinai Kauno gub.). Aš manau, kad rasis Lietuvos tautiečių, kuriems yra brangi Tėvynė Nepriklausoma Lietuva. Ir malonės pamatyt baisaus karo pasekmes. Kurie žydėjo prieš karą kaip rožė; dabar gi riogsančius lyg bočių tvirtovių griuvėsius.

Apart šių reginių, turiu surinkęs šiaip įvairių serijų. Butent: miestų gatves, bažnyčias, išlikusias sveikoms, minios žmonių einančios į ir iš bažnyčios, laukų darbai, jomarkai, vestuvės, Šešupės ir Dovinės reginiai. Nemuno puikiausios vietos, bakužės, typai, ir tt. ir tt. Visus reginius sutvarkius, gausiu apie 30—40 serijų. Kiekviena serija susidės iš 10—20 reginių. Tokiu budu galėsiui šleisti nuo 300—800 atskirų reginių.

Šiam darbui pasiryžau, ir nežiurėjau, kad taip kritišku metu, man skaudžiai kainuos. Bet tik stengiausi, kad puikių-puikiausias surinkčiau serijas.

Ir tiesiog galiu paisgirti, nes pats sau negalėjau daleisti, padėkot savo šešiolikos metų praktikai, kad kada nors galėsiu surinkti tokio gražaus istoriško turinio reginius.

Pirmutinė laida 1, 2, ir 3 serijos jau galima užsisakyti. Mažesni užsakymai, kaip viena pilna serija, nepriimami. Užsisakant reginius, reikia paduoti redakcijon kuoaiškiausis adresas. Užsisakymo orderis vien tik **Serijos No.** (Be jokių išvardinimų apylinkės). Norėdami užsisakyti reginius privalo siųsti pinigus Redakcijon ne dalimis, bet visus kartu. Už ilgą kelionę siunčiamųjų reginių, redakcijos arba leidėjų prašau nekaltinti, nes dabar ne ekspresinis laikas.

Pastaba. Nukentėjusios vietos pažymėtos križučiu (†). Visi reginiai ne cinkografiško leidimo, bet fotokrafiško. Užtat ir kaina brangoka.

Atskirų reginių pavardinimas.

SERIJOS N. 1-MAS

1. Prienų Bažnyčia. 2. Prienų Vikarijatas. 3. Klebonijos skalbėjos. 4. Prienų abelnas reginis. 5. Kapinyno vartai. 6. Žalioji gatvė. 7. Pervažas per Nemuną. 8. Prienų malunas. 9. Žuvininkų prieplauka. 10. Tiltas per Nemuną. 11. "Nuotakų kalnas." 12. Bakužė ties Mielupiu. Kaina pirmosios Serijos 3 doleriai.

SERIJOS No. 2-TRAS.

Pakuonio ir Garlevos reginiai. 1. Pakuonio bažnyčia prieš karą. 2. Pakuonio bažnyčia po karui. 3. Pakuonio klebonija. 4. Pakuonio gatvė. 5. Kapyno gatvė. 6. Garlevos bažnyčia prieš karą. 7. Garlevos bažnyčia po karui. 8. Garlevos bažnyčia po pataisymui. 9. Bažnyčios šonas Kauno link. 10. Garliava Mariampolės link. 11. Liuteronų kirkė. Kaina antrosios Serijos 2 doleriai.

SERIJOS No. 3-ČIAS.

Šilavoto ir kiti reginiai. 1. Šilavoto bažnyčia prieš karą. 2. Šilavoto bažnyčia po karui. 3. Iglaukos bažnyčia po karui. 4. Skriaudžių bažnyčia. 5. Plutiškių bažnyčia. 6. Birštono Alėja No. 1. 7. Birštono Alėja No. 2. 8. Vargšų bakužė. 9. Mažažemio bakužė. 10. Nemunas pavasarį. 11. Linų minikai. Kaina trečiosios Serijos 2 doleriai 57 centai.

Taip-pat ruošiu antrą laidą No. 4, 5 ir 6 Serijas. Serijos No. 4. Mariampolės reginiai. Serijos No. 5. Kalvarijos ir Liudvinavo griuvėsiai. Serijos No. 6. Virbailo reginiai, Alvito, ir Kibartų griuvėsiai. Apie laida ir reginių pavadinimą 4, 5 ir 6 serijų, savo laiku bus pranešta gerbiamam laikraštyj.

Su pagarba,
Fotokrafas, J. Skrinskas.

Norėdami viršui parodytų paveikslų, galite užsisakyti per "Amerikos Lietuvio" Redakciją, pasiųsdami pinigus iš kalno. Rašykite taip:

"AMERIKOS LIETUVIS,"
15 MILLBURY ST., WORCESTER, MASS.

Pajieškojimai.

Pajieškau savo dėdės Jurgio Januliuno ir brolio Juozapo Liubino; abudu paeina iš Kauno rėdybos, Panevėžio apskr., Smilgių valsčiaus, kaimo Rudžių. Turiu svarbų reikalą, todel meldžiu atsišaukti arba kas juos žino pranešti, už ką tariu širdingą ačiu. Mano adresas po tėvais—

Katrina Liubiniukė (Aleknavičienė), 653 Portland Street, Baltimore, Md. U.S.A.
(6—9)

Jieškau brolio Kazimiero Žolyno, gyveno Philadelphia, Pa. Turiu svarbų reikalą, meldžiu atsišaukti.

Vincas Žolynas, 413 Millbury st., Worcester, Mass. (6—8)

Jieškau Izabėlės Žilinskiutės, gyveno Conn. valstijoje. Turiu svarbų reikalą meldžiu atsišauk ti.

Marijona Lazauskienė, 413 Millbury st., Worcester, Mass.
(6—8)

Jieškau tėvo Petro Grinskio; brolių, Povilo, Jono ir Pranuko, ir sesers Emilios. Gyveno viensėdyje Dvaramiškis, Pandėlio valsčiaus, Kupiškio parapijos, Žarasų pavieto (dabar prie kokio valsčiaus ar apskričio priklauso, nežinau).

Tėve! jei esi gyvas atsišauk! Aš per tiek laiko labai jusų išsiilgau. Reikalui esant pinigų pasiųsiu jums, kiek tiktai reikalausite, nors ir keletą tukstančių.

F. Grinskis, 15 Millbury str., Worcester, Mass. U.S.A.
(6—7)

Jieškau draugų ir draugių, Romušio Baltušio, Kazimiero Jankevičiaus, Justinos ir Onos Blažyčių. Turiu labai svarbų reikalą. Atsišaukite visi tuojau.

Feliksas Grinskis,
15 Millbury st. Worcester, Mass
(6—7)

Jieškau Jono Salaževičiaus, kaimo Dabaukos, ir Jono Bukatos, kaimo Susininkų, Jonavos gmino, Kalvarijos apskričio, Suvalkų rėdybos. Meldžiu atsišaukti.

J. Rutelionis, 797 Bank Str., Waterbury, Conn. U.S.A.
(6—7)

Pajieškau Andriaus Degučio ir Kižo Pijušo, Plutiškių parapijos, Mikališkio valsčiaus, Mariampolės apskričio, Suvalkų rėd., Pazlauančio kaimo; taipgi Onos Glaveckiutės (po tėvu pravardė), Prienų parapijos, Klebiškio valsčiaus, Sodaraičių daržininkų. Meldžiu atsiliepti šiuo adresu:

K. Kaminckas, Box 380, Manchester, Conn. U.S.A.

Pajieškau savo sesers Juzės Aleksaitutės, apie 60 metų amžiaus. Gyveno Kaune apie Šv. Petro bažnyčią. Meildžiu jos pačios atsišaukti arba kas žino pranešti.

Simonas Janušaitis, 1627 — E. 33-rd st., Cleveland, Ohio. U.S.A.

Pajieškau savo brolio, Konstanto Dapšio iš Balavinių kaimo, Šidlavos valsčiaus, Raseinių apskričio, Kauno gub. Meldžiu atsišaukti.

Domininkas Dapšis, 133 Millbury st., Worcester, Mass. U.S.A.

Pajieškau Juozo ir Jono Bendoraičių, iš kaimo Tarpučių, Mariampolės apskričio, Suvalkų rėd. Pirma gyveno Pennsylvanijos valstijoje. Meldžiu atsišaukti.

Pijušas Antanavičius,
8 Clarckson st. Worcester, Mass
(14)

Pajieškau savo motinos, Agotos Grušeckienės, taipgi pusseserės Emilijos Grušeckaitės, Ignaco, Vladislavo ir Kazimiero Juodrių ir visos savo familijos, iš kaimo Širvučių, Padubisio valsčiaus, Šiaulių apskričio, Kauno rėd., Lietuvoje.

Antanas Juodris, 32 Lodi st., Worcester, Mass. U.S.A.
(9)

Pajieškau savo žmonos, Onos Pazniokienės ir Vaikučių, Kazimiero, Antosės; taipgi brolio Kasparo Pažnioko, visi paeina iš kaimo Počiunų, Mankunų valsčiaus, Raseinių apskričio, Kauno rėd. Rašiau daug laiškų, negavau jokio atsakymo, todel meldžiu jų pačių arba pažįstamų pranešti apie jų likimą.

Stanislovas Pažniokas, 97 Penn ave., Worcester, Mass., U.S.A.

Pajieškau savo tėvų Juozo Agotos Siderevičių, taipgi brolių Antano, Jurgio ir seserų Marijonos, Agotos, Marcelės, Antaninos, iš kaimo Švarplių, Gelgaudiškio valsčiaus, Naumiesčio apskrities, Suvalkų rėdybos. Negaunu laiškų — meldžiu rašyti.

Juozupas Siderevičius, 15 Millbury st., Worcester, Mass., U.S.A.

Pajieškau Vladislavo ir Felikso Sabočkių, Kauno rėdybos, Raseinių apskričio, Kaltinėnų valsčiaus, Kanapukų kaimo. Jie patįs ar kas kitas malonėkite pranešti po tokiu adresu:

Adam Sabockis, 4337 South Wood st., Chicago, Ill., U.S.A.

RUOŠKITĖS LIETUVOS BONUS PIRKTI!

GALI RUPINTIS PASPORTĄ PER MUS.

Šiomis dienomis jau apturėjo prašportus Antanas Stankus, Antanas Stulpinskas ir Juozapas Kubilius per musų agenturą. Visi "Amerikos Lietuvio" skaitytojai ir jusų draugai su reikalais pasportų galite dabar kreiptis pas mus. Mes turime visas blankas, kurių tik reikia ėmimui pasportų ir patarnausime jumis kuogeriausiai.

Pinigai per mus siųsti jau laimingai dasigavo į Lietuvą ir daugumas jau atrašė, kad apturėjo pinigus į rankas. Todel kviečiame musų skaitytojus nekrikti, bet su visokiais savo reikalais kreiptis pas mus. Mes per trylika metų patarnavome savo žmonėm gerai ir dabar atsidarant tiem reikalam kuogeriausiai patarnausime tiktai nenuklyskite nuo mus į rankas tų, kurie neturi patyrimo šiuose reikaluose.

M. PALTANAVIČIA,
15 MILLBURY STREET,
WORCESTER, MASS.

Pajieškau savo draugų Miko ir Antano Šimauskų, paeina iš Vilniaus rėd., Trakų pavietos, Jezno valsčiaus, Bagdoniškių kaimo. Meldžiu jų pačių atsiliepti arba kas apie juos žino praneškit.

Al. Dzeventkauskas,
304 Bolton st., S. Boston, Mass.
U.S.A.

Pajieškau savo tikros seserS, Juzės Kalinauckutės, Vilniaus rėd., Trakų gmino, Baltrimonių parapijos, sodžiaus Miknalešių. Pirmiau girdėjau gyveno So. Bostone, dabar nežinau kur. Kas apie ją pirmas praneš duosiu dovanų 5 dol. Adresas:

Aleksas Kalinauskas,
Edgewood House, So. Manchester, Conn.

Pajieškau savo draugo Skauterio Petro, iš Šiaulių apskr., Stačiunų valsčiaus, sakalų sodžiaus. Meldžiu atsišaukti pačiam arba kas žino apie jį pranešti.

Frank Miežis, 611 Morton ave., Chester, Pa. U.S.A.

AUGŠČIAUSIA MEDIKALIŠKA AUTORETYBĖ SUTINKA.

Visi prityrusieji gydytojai sutinka su Dr. Hare, Caspari ir Rusby, kurie aiškina savo įdomioj knygoj: "The National Standart Dispensatory:" "Cascara sagrada yra pripažinta kaipo viena iš geriausių gyduolių, kurią mes vartojame nuo užkietėjimo. Ji ne tik ką priverčia vidurių veikimą, bet taipgi lošia didelę rolę kaipo kartusis tonikas, kuris pataiso apetitą ir vidurius, ir sulaiko nuo užkietėjimo, kuomet yra vartojamos tokios gyduolės." Cascara (Californijos buckthorno žievė) yra principialiu pagerinimu Triner's American Elixir karčiojo vyno. Tie antri pridėtiniai Trinerio gyduoles padaro daug atsakantesnėms ir tas nuosekliai išaiškina kodel Triner's American Elexir karčiojo vyno yra viena ir geriausia gyduole del sutaisymo suirusio pilvo. Jusų aptiekorius, iš kurio jus perkate vaistus taipgi turi Triner's Angelica karčiojo toniko. Triner's Cough Sedative, Triner's Liniment ir kitas Triner's pasitikenčias gyduoles savo sandėlyje.

Jos. Triner Company, 1333—34 S. Ashland ave., Chicago, Ill.

L.U.P.N. KLIUBAS.

35 York St., Hartford, Conn.
Pasiėmė "Amerikos Lietuvį" už organą.

Kliubo valdyba:
Pirmsėdis, M. Šeliokas, 461 Zion Street.
Iždininkas, A. K. Kelėnas, 35 York Street.
Prot. rašt., A. Kiškunas, 25 John Street.
5—20 Hartford, Conn.

"SEKRETŲ KNYGA."

Labai yra naudinga ir reikalinga del tavęs ir kiekvieno skaitytojaus, ypač ženotiems, vaikinams ir merginoms. Knygą laimės ir sveikatos?... Prisiųskite dvi po 2 centus pačtos stem pas tąsyk matysite. Rašykite:

S. M. CALVIN, P. O. Box 95,
BEDFORD, OHIO.

Šita knyga tik-ką tapo išleista, per įdomius specialistus. Siųskite greit, nes kas pirmiaus siųs tas greičiaus ir gaus, delto, jog turime daug orderių.

RUOŠKITĖS LIETUVOS BONUS PIRKTI!

ČEVERYKŲ KRAUTUVĖ
35 Grafton St. Worcester, Mass.
Dručiausių ir gražiausių čeverykų ir kaliošų, vidutinėmis kainomis galite pasipirkti tiktai musų krautuvėje. Pataisome senus čeverykus gražiai ir drutai.
ANTANAS J. BABECKAS,
35 Grafton St., Worcester, Mass.

SuiviensijimasLietuvių Amerikoj
DIDŽIAUSIA IR SENIAUSIA LIETUVIŲ ORGANIZACIJA.
Gyvuoja 33 metai.

Ar teko Tamstai kada nors girdėti apie Susivienijimą Lietuvių Amerikoje? Jei ne, pasiklausk pas savo kaimyną, kuris jau prie šios organizacijos priklauso. Pasiteirauk, o sužinosi, kiek Susivienijimas Lietuvių Amerikoje yra išmokėjęs savo nariams pomirtinių ir ligoje pašelpų. Jei jis apie tai nežino ir jei jis dar nepriklauso, tai pasiskaityk čionai:

S.L.A. savo nariams išmokėjo virš $200,000.00 pomirtinių ir virš $50,000.00 ligoje pašelpų. Susivienijimas yra sušelpęs tukstančius našlių ir našlaičių; S. L. A. pagelbėjo tukstančiams sergančių ir nedagalinčių lietuvių—savo narių ir nenarių. Susivienijimo Lietuvių Amerikoje yra ketur i Apsaugos Laipsniai: $150.00; $300.00; $600.00 ir $1,000.00. Pašalpoje ligos turi tris Laipsnius: $6.00, $9.00; $12.00. Jeigu jusų mieste nėra SLA. kuopos, Tamsta gali prie SLA. priklausyti pavieniai. Dešims ypatų gali sutverti naują kuopą. S.L.A. leidžia savaitinį laikraštį "Tėvynę." Nariams siunčia dykai; nenariams—$1.00 metams. S. L.A. taip-pat kas metai leidžia didelį kalendorių.

Visokiais reikalais kreipkitės sekamu adresu:—

Susivienijimas LietuviųAmerikoje,
307 W. 30th str., NEW YORK, N. Y.

Didelis Lietuvių Dienraštis "VIENYBE,,

Išeis neuilgo naujas Lietuvių Dienraštis "Vienybė." Bus tai bepartiviškas pažangos, kulturos ir darbo žmonių dienraštis. Musų, obalsis: Vienyti ir šviesti. Bus skyriai jaunuomenės, amatninkų reikalai, pramonės lietuviškos auklėjimas, moterų reikalų aprašinėjimai, iš darbo srities, visokios apysakos, eilutės, naujausios žinios iš viso pasaulio ir Amerikos; plačiausis laukas žinioms iš Lietuvos ir kova už Lietuvos nepriklausomybę. Užsirašykite dabar "Vienybės" dienraščiui šėrus, kurių vienas kaštuoja $10. Priimama jau ir prenumerata: Amerikoje metams $6.00, į kitas šalis ir Lietuvon: $8.00 metams.

Adresuokite šitaip:

LITHUANIAN DAILY "VIENYBĖ"
120 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

'LIETUVIŠKAS ISRADĖJAS.'

Šituo vardu knygutė parodis jumis kiek žmonės pelno padarė ir kiek dar gali padaryti per išradimus.

Tą brangią knygutę siunčiame kiekvienam ant pareikalavimo

DYKAI

Kaipo žinovai (ekspertai) patentų, bandome išradimus DYKAI. Rašykite reikalaudami musų knygutės

AM. E. PATENT OFFICE, (Inc.)
718 Mather Bldg. (A.L.)
Washington, D. C.

MAGDE. "Ak, kaip man niežti galvą! Išbandžiau visokius mazgojimus, trinkimus, muilavimus —\ir viskas tas nieko nepagelbėjo nuo tu bjauriu pleiskanu... Man gėda net dėrosi!"
MARE. "Na, tai kam tau kęst bereikalingai! Žiurėk, kokie mano plaukai gražus, švelnus ir čysti. O tai todėl, kad aš varteju RUFFLES!"

Kas tai yra RUFFLES? Ar tai gyduolė? Ne!! Ar kvepiantis vanduo? Ne!! RUFFLES yra tai paprasčiausis plaukų ir odos sustiprintojis, kuris prigelbi gamtai teikt žmogui priklausanti grožį. O kas gal but gražesnio už ilgus bilzgančius, švelnius plaukus? Kas gal but smagesnio už čystą nemėžinčią galvos odą?

RUFFLES

panaikina pleiskanas! Su jomis nereikia kelių mėnesių galvos trynimo: dviejų ar trijų dienų bėgyje RUFFLES pradės mažinti pleiskanas, o savaitės laike jų jau nei žymės neliks! Paskui tik retkarčiais suvilgant galvą bus užtektinu, kad pleiskanos neatsinaujintų.

Nusipirkte šiąnakt RUFFLES bonkutę aptiekoje. Kaštuos tik 65c., bet jųs sakysite, kad jos vertos daug daugiau. Paaiškinimai pridėti prie kiekvienos bonkutės. Jei negausite jusų aptiekoje, tai atsiųskite mums 75c. pačto markėmis, ar money order šlokiu adresu:

F. AD. RICHTER & CO., 326-330 Broadway, New York

Knygų Agentas.

Ar rašysi, ar skaitysi, ar surukusiam ruime kazyruosi?..

AR RAŠYSI, AR SKAITYSI AR SURUKUSIAM RUIME KAZYRUOSI?..

Ar matai šitą paveikslą viršui? Čia du gyvenimai žmonių nupiešti. Žmogus, kuris knygas skaito, jis turi viltį, mato ateitį, tveria gyvenimą, dailina pasaulę, jo darbai kėravoja kitus ir tave patį. Atmink, kad mokslas ateina iš knygų ir sveiko protavimo!

Kitame šone matai žmones kazyrėms lošiančius, prirukę, ant tų dumų pažiurėjus, tik vargas matyti. Tie žmonės kazyrėms lošia, gal eniką iš noskių, o gal iš pinigų. Ar tu manai, kad jie išloš? — Nieko, viesai nieko! Žmogus tik tada praturti, kada dirba čėdydamas pinigą ir sveikatą. Šitie žmonės niekad savęs nevaldo, juos turi kiti valdyti iš jų politikieriai tik toki išeina, kad kitą nuskriaust.

Buk vyras, buk moteris apšviesta, skaityk gerų knygų, stok į eiles žmonių, kurie skaitosi sau už garbę buti apšviestų, sumaningų.

RASPUTINO aprašymo knygelę nepraleisk nenusipirkęs, išmoksi suprasti kaip silpnas yra žmogus, kaip vargas patį vergėją pavergė. Nelauk, siųsk pinigus dabar. Kaina tik.....40c

LIETUVIŠKAS ELEMENTORIUS. Jeigu nemoki skaityti, gali pats per save pramokti, labai lengvai gali savo vaikučius pamokinti skaityti ir rašyti savo kalboje. Kaina tik.....25c.

MOKINKIMĖS RAŠYTI. Nusipirk ir išmok gražiai rašyti. Kiekvienas tave pagirs, kad gražiai rašai ir visur tiksi. Išmoksi gražiai rašyti tiktai už..... 25c.

KALBAMOKSLIS ANGLIŠKAI ir LIETUVIŠKAI. Apie tą knygą nereikia nė sakyti, jųs žinote, kad ta kalba reikalinga. Jos vertė yra daugiau negu musų pažymėta kaina—.....25c.

ANGLIŠKAI LIETUVIŠKAS ŽODYNĖLIS, 50c. Knygelė visada galima kišeniuje laikyti ir kad prisieina kokio žodžio žinoti, pažiurėk ir žinosi. Knygelė verta turėti kiekvienam.

ARITMETIKA, 50. Knygelė labai naudinga, delto kad kožnas nori sau geriau susirokuoti savo visokius reikalus. Nusipirk, pamatysi, kad busi du syk vertesnis, prasilavinęs, matysi kaip geriau seksis.

VOKIEČIŲ KALBOS VADOVĖLIS, 35c. Kaip turi laiko gali prasilavinti vokiečių kalbos, kad nešiandien, tai ryt bus naudinga — ką moki ant pečių nereikia nešioti.

DAKTARAS KIŠENIUJE, 75 CENT. Knygutė su pamokinimu kaip užlaikyti savo sveikatą, kaip gelbėtis nelaimėse.

PARLAMENTARIŠKOS TIESOS 10c. Kaip vesti susirinkimus, kaip užsilaikyti ant mitingų. Kad nekelti bereikalo maištas. Turėk šitą knygelę, pagal ją elgkis ant susirinkimų ir ji verta turėti kiekvienam.

KAIP PASTOTI UKĖSU. Knygelė su klausymais ir atsakymais. Verta turėti kiekvienam. Kaina ..... 15c.

KNYGELĖ DARŽOVIŲ AUGINIMO, 20c. Paaiškina viską apie auginimą visokių daržovių: ankstyvų ir vėlyvų, kuri daugeliui žmonių atnešė didelę naudą, kurie ją šiemet pirko.

DVI PRELEKCIJOS APIE UKININKYSTĘ, 20c. Knygelė verta perskaityti po 10 kartų tiems, kurie nori pasekmingai vesti ukę čionai arba Lietuvoje.

ISTORIJOS KARIAUJANČIŲ ŠALIŲ, 2 DOLERIAI. Nusipirk šitą knygą, tai turėsi visą universitetą savo namuose. Susipažinsi su istorijoms Vokietijos, Francijos, Anglijos, Rusijos, Vengrijos, Bulgarijos, Rumunijos, Italijos, Serbijos, Turkijos, Juodkalnijos ir Belgijos. Perskaityk jų istorijas po kelis kartus, matysi tų tautų pradžią ir gyvenimą iki šių laikų. Labai naudinga tau bus žinoti ir gausi platų supratimą apie šią pasaulę. Surinkta ir sudėta tau perlai mokslo ir žinios. Surinkta į vieną knygą, tik imk ir skaityk, švieskis ir kitus šviesk. Rašyk dabar, nusipirk ir pradėk skaityti! Rasi joje ir daugybę paveikslų iš Istorijos virš minėtų tautų.

FRANCIJOS REVOLIUCIJA, 40c. Tu girdi apie revoliucijas. Kaip puola carai, karaliai ir vėl kaip žųsta žmonės vieni kitus bežudydami, tas tau neaišku, nesupranti kodel ir kokios priežastįs tame yra. Skaityk Francijos Revoliuciją. Šita knyga kaip tik išleista, kad tave supažindinti su tuo reikalu. Gražiai ir aiškiai čia suprasi kodel žmonija kaip jurių vilnys siubuoja. Nusipirk knygą pilną gražių paveikslų.

ŽMOGUS PO MEDŽIU. Šešiosdešimtis gražių prakalbų, liečiančių visokius žmogaus gyvenimo reikalus. Kaina .....50c.

NUSKENDIMAS TITANIKO. Pirma didžiausia nelaimė šių gadynių, nuo kurios iki dabar vien tik pražutįs tęsėsi.....25c.

KITOS MUSŲ KNYGOS:

Valkata, keturių veiksmų drama .....35c.
Skambančios Stygos, eilės ..... 20c.
Dainos juokeliai net linksta keliai ..... 20c.
Geležiniai nagai, puikus aprašymas ..... 35c.
Istorija apie amžiną žydą ..... 10c.
Belaisvio Balsas, kareivio Esperantisto karės aprašymas 15c.

Pirkite šias knygas, naudokitės jomis, o mes rupinsimės padaryti jumis daugiaus naudingų knygų. Jeigu tau laikai geresni, turi darbą ir pinigą, tai kreipk savo gyvenimą ne kelių palaidumo, bet lavinkis ir mokinkis. Kas pirksite bent už porą dolerių knygų, mes visada pridėsime jums ką-nors dovanų. Rašykite: —

"AMERIKOS LIETUVIS," 15 Millbury st., Worcester, Mass.

VIETOS ŽINIOS

Lietuvos Finansinė Misija aplankė Worcesterį.

Vasario 8 dieną, tai yra, praeitą nedėldienį, į Worcesterį atsilankė Lietuvos Finansinės Misijos visi trįs nariai, gerbiami Vileišis, Žadeikis ir kun. J. Žilius. Worcesterio lietuviai, nežiurint, kad ir sniego daugybė buvo ir išeiti sunku, tukstančiais susirinko ant stoties, kad pasitikti atstovus iš savo Tėvynės Lietuvos, kuriuos pasiuntė musų broliai pas mus jieškoti paskolos Lietuvos naujai gimusiai respublikai.

Misija turėjo pributi tuojaus po pietų, bet iš priežasties didelio sniego, trukis pribuvo tiktai pusė po trijų. Žmonės visgi nesiskirstė, bet laukė visą laiką. Prisiartinus valandai žmonių minios dar labiau padidėjo, pradėjo spaustis artyn prie takų, kur tikėjosi, kad Misija eis. Trukis pribuvo, trįs misijos nariai išlipo, pirmiausia tapo patikti draugijų komiteto tam reikalui išrinkto pirmininkaujant kun. J. Jakaičiui Pakilo didelis šauksmas—valio! valio! Ilgą laiką tęsėsi minios šauksmas. Vieni lipo ant sniego kruvų, kiti jieškojo kur aukštesnės vietos, kad pamatyti savo Tėvynės atstovus. Visi šaukė ir mosykavo su lietuviškais vėliukais.

Musų misija labai gražiai išrodė. P. Vileišis išrodo apie 45 metų, tvirtas lietuvys, linksmo veido. Majoras Žadeikis, gražus Lietuvos oficieras, su uniforma ir kailiniais apsivilkęs. Kun. J. Žilius jau gerai mums pažįstamas, išrodė pavargęs, nusidirbęs, bet linksmas, matydamas minias žmonių jo gyvenimo darbam pritariančių, juokėsi ir sveikino minią.

Misija čia pribuvus tuojaus ėmėsi už sunkaus darbo. Vos spėjo užvalgyti pietus, svetainė prisikimšo žmonių ir laukė prakalbų. Vienos prakalbos pasibaigė, jau buvo apie 6 valanda. Nuo septintos valandos didžiausias miesto teatras prisipildė žmonėmis. Prakalbos prasidėjo nuo aštuonių ir tęsėsi iki vienuoliktai valandai nakties. Žmonės atydžiai klausėsi apsakytų Tėvynės vargų, kartas nuo karto išreikšdami savo jausmus plojimu rankų darbams ir pasišventimui Lietuvos žmonių liuosuojant Tėvynę.

Pirmininku buvo Kun. J. J. Jakaitis. Miesto Majoras, p. Sullivan pasakė gražią prakalbą apie darbus lietuvių, apie jų pagelbą Suv. Valstijom visokiais budais laike karės ir linkėjo remti savo Tėvynę Lietuvą. Toliaus kalbėjo Vileišis, Kun. Žilius, A. Blažys, ant galo Majoras Žadeikis. Visi kalbėjo labai užimančiai.

Lietuvos paskolos pardavinėjimas visą laiką ėjo gana sparčiai, apie 50 pardavėjų veikė po didelį teatrą pardavinėjo Lietuvos laisvės paskolą, kurios rezultato dabar dar negalima pranešti, bet pasisekimas matomai puikus ir Worcesteris surinks savo dalį labai greitai ir perviršys. Kas dar nepirko Lietuvos bonų, tai pasiskubinkite. "Amerikos Lietuvio" ofise dabar kasdien parduodama, ateikite ir nusipirkite.

Reporteris.

Sniego ir lytaus šturmas, kuris aplankė Worcesterį praeitą ketvergą ir pėtnyčią, buvo blogiausias ką šis miestas matė per praeitus 30 metų. Šturmas padarė ypač daug nuostolių gatvekarių kompanijai ir miestui, kuriam sniego nuvalymas lėšuos daugelį tukstančių dolerių.

Šturmas abelnai aplankė visą Naują Angliją ir kitas šiaur-rytines valstijas; trukių ėjimas visur daug sutrukdytas.

Eamonn de Valera, sinnfeinerių vadas išrinktas nepripažintos airių respublikos prezidentas, lankėsi Worcesteryje 6 ir 7 dd. vasario. Jis buvo kuoiškilmingiausiai priimtas; nežiurint blogo oro, apie 6,000 maršavo parodoj jo priėmimo. De Valera laikė apie 7 prakalbas įvairiose miesto dalyse.

Holy Cross kolegija suteikė ponui de Valera garbės laipsnį "Teisių Daktaro" ir jos studentai pasveikino jį dešimtyje kalbų, tame skaičiuje ir lietuvių (pasveikinimą išreiškė Stasys Vaškeliavičius).

Kareivių vakare kalbės lietuvis oficieras.

Nedėlioje, vasario 15-ta d. A. O. H. svetainėje, 7-tą val. vakare bus didelės prakalbos su muzikaliu pamarginimu.

Kalbės Lietuvos Misijos militario skyrio narys, oficieras (leitenantas) p. Purvis. Kalbės apie Lietuvos kariuomenę ir reikalingumą Amerikos lietuviams stoti.

Muzikalę dalį išpildys gabiausi vietos ir iš kitur dainininkai ir muzikantai.

Šiame vakare dar bus pardavinėjami ir Lietuvos Laisvės Bonai. Viskas bus įvairu, gražu ir visi bus užganėdinti kas tik ateis todel nepraleiskite progos.

Visus nuoširdžiai kviečia

Kareiviai.

Jau apie 800 ypatų susirgo influenza Worcesteryje nuo 1 d. sausio; 17 ypatų jau mirė nuo influenzos.

Airiai mano išparduoti už $130,000 savo republikos bonų. Tas tai reiškia didelį airių pasišventimą, nes dar didelis klausymas ar Airija kada taps laisva respublika ar ne. Kaskitas su Lietuvos paskola, nes Lietuvos neprigulmybę jau daugelis šalių pripažino ir nėra jokios baimės, kad pinigai įdėti į bonus, prapuls. Pažiurėsime ar lietuviai labiau gailėsis **paskolinti** savo valstybei pinigų, negu airiai **paaukauti,** nes beveik tą reiškia pirkimas airių bonų.

Žymus koncertas.

15 d. sausio, Rialto teatre, kaip 2 val. po pietų atsibus nepaprastai įdomus koncertas, surengtas "Aido" choro. Koncerte dalyvaus plačiai žinomi artistai, butent, J. Butėnas, p-lės Menkeliuniukė ir Ličinskaitė iš Brooklyno ir p-lė I. Avietėnaitė bei J. Dirvelis iš Worcesterio. Taipgi dainuos choras, griežš orchestra ir bus kornetų duetas.

Reporteris.

Lietuvos paveikslai bus rodomi Bijou Teatre.

Ketverge 26 d. vasario po pietų ir vakare bus rodomi Bijou Teatre p. Račiuno Lietuvos paveikslai. Apart Lietuvos vaizdų bus rodoma Lietuvos kariuomenės paveikslai, taipgi paveikslai dabartinių Lietuvos vadų, Lietuvos Militarės Misijos Amerikon ir finansinės misijos. Apart paveikslų bus ir muzikos programas—iliustruotos Lietuvos kariškos dainos, kurias dainuos p-nia Račiunienė. Nuošimtis grynno pelno skiriama Lietuvos šauliams.

Reporteris.

Lietuvos Dukterų Draugijos susirinkimas atsibus vasario 12 dieną 7:30 val. vakare, Lietuvių svetainėje, 29 Endicott gatvės.

Visos moterįs ir merginos prigulinčios prie virš minėtos draugijos malonės atsilankyti.

Komitetas.

Šokiai.

Rengia suvienytos katalikų draugijos vasario 14 d., Father Mathews svetainėje. Bus vieni iš smagiausių šokių, griežš lietuvių orkestra, o panelių bus atvažiavusių net iš Kauno. Kitas dalykas, bus paskutiniai šokiai prieš užgavėnes.

Kviečia visus.

Komitetas.

RUOŠKITĖS LIETUVOS BONUS PIRKTI!

ANT RANDOS šviesus kambaris su rakandais del ženotų žmonių.

30 MILLBURY STREET,

(9) Ant antrų lubų.

Užrašykite "AMERIKOS LIETUVĮ" giminėms Tėvynėje.

"Amerikos Lietuvis" dabar keliauja į Lietuvą. Kas sąvaitė išeina didelis pundas.

NUSIŲSKITE jį savo giminėm. Kas dar negavo jokio laiško nuo savųjų, gali duoti mums pajieškojimą, kurį įdėtume per dvi sąvaiti už 50c. ir pasiunčiam du numeriu "Amerikos Lietuvio" į jusų Tėvynę.

DABAR galit užrašyti "Amerikos Lietuvį" savo giminėms Lietuvoje tik $2.50 metams.

"AMERIKOS LIETUVIS," 15 MILLBURY STREET, Worcester, Mass.

PARSIDUODA Singer siuvamos mašinos naujos ir senos, taipgi pataisom sugadinta ir senas. Darbas gvarantuotas. Adresa:

2½ LAFAYETTE STREET,

(6—7) Worcester, Mass.

NUO "AMERIKOS LIETUVIO" ADMINISTRACIJOS.

Su šiuomi pranešam gebiamiem "Amerikos Lietuvio" skaitytojam, kad nuo pirmos dienos sausio, 1920, "Amerikos Lietuvio" prenumeratos kaina pakįla 50c.; Suvienytose Valstijose prenumeratos kaina bus $2.50, į Canadą, Lietuvą ir kitas šalis bus $3.00 ant metų. Pakėlimo kainos priežastis, kad popiera nuo 6 c. pakilo iki 10c., taigi ir sugeriausiais norais už tą pačią kainą "Amerikos Lietuvį" negalima išleisti. Tikimes, kad musų gerbiami skaitytojai atjaus ir del 50c. neperstos skaitę šitą laikraštį. Iš musų pusės, mes rupinsimės kiek galėdami duoti jumis geriausius ir naudingiausius raštus, kad už savo užmokestį gauti šimteriopą naudą.

Kada-gi "Amerikos Lietuvis" nėra organas jokios partijos, nė sektos vien tik organas savo skaitytojų, todel mes ir **kreipiamės** į Jųs, mieli broliai ir meldžiame jųs nepamiršti ir platinti šitą laikraštį užrašinėti savo draugam ir savo giminėm į Lietuvą. Kalendorių mes dar neturim šių metų, bet vėliau turėsime, dabar pasidžiaugkite, kitais, o vėliaus gausite nuo mus puikų kalendorių.

Su guodone,
"Amerikos Lietuvis,"
15 Millbury st.,
Worcester, Mass.

LIETUVIŲ KOOPERACIJA
634 Millbury St., ..
Worcester, Mass.

Worcesterio Lietuvių Kooperacijos krautuvė užlaiko šviežiausią ir geriausią mėsą: kumpius, dešras, skilandžius, toniko ir visko, ko tik mžogui reikia.

Turi automobilių ir užsakymus visiems veža į namus, anksti ir vėlai. Viską dastato geriausia ir teisingiausia, be jokių kliučių. Tai-gi, kooperacija kviečia atsilankyti ir pamatyti. Prekės kožemiausios, o tavoras geriausias. Biznis gerai eina, pelno jau daug turi. Visas pelnas išdalinama tarp visų šėrininkų. Kooperacija neša didelę naudą del savo šėrininkų, ir sykiu kelia savo tautos vardą.

Sekančios ypatos yra organizatoriai ir valdytojai šios kooperacijos, kurie laikos iš vieno varydami milžinišką darbą: A. Tamulevičius, D. Krušas, J. Zalanskas, I. Pigaga, L. Valangevičius, D. Valangevičius, J. Medziukevičius, J. Kielė, J. Grigas, J. Linkevičius, Vl. Biekša.

Komitetas.

RUOŠKITĖS LIETUVOS BONUS PIRKTI!

Pradėk naujus metus su prakilniais darbais: pradėk mokyties, įgyk

MOKSLĄ

visiems suteikia L. K. Mokykla. Reikalauk katalogo šiuo adresu:

L. K. Mokykla, 2023 St. Paul ave. Chicago, Ill.

Telephone Cedar 2404

Dr. J. Jonikaitis

172 Green st. Worcester, Mass

OFFICE HOURS:
9 to 11 A. M. 1 to 3 P. M.
7 to 9 P. M.

DR. F. MATULAITIS

17 Millury St., Worceter, Mss.
Tel. Park 7761
Ofiso Valandos:
1 to 3 P. M. 7 to 8 P. M.
Nedėlioms 1 - 3 P. M.

ŽUVŲ RINKA

Šviežiausias žuvįs, oisterius, klempsus, vėžius, taipgi marinavotus galima gauti kenuose.

Tyras Cod Liver aliejus ir gyvi vėžiai ant pardavimo žmonėmis ir į krautuves.

Sullivans, Vernon Square, FISH MARKET.

Geriausios rušies akiniai,—1/10 12 K. auksų aptraukti rėmeliai, vertės $2.50, musų kaina $1.98. Stiklus akiniams suteikiam sulyg akių per musų akių registruotą Optometristą — nedaugiaus kaip $2.50.

OPTICAL DEPT.
Denholm & McKay Company
Worcester, Mass.
Boston Store.

MAUDYTIS SVEIKATA!

Loviuose maudynės, garo maudynės, elektrikos masadžius, žmogus patarnauja. Atdara dieną ir naktį. Lovių maudynės moterim atdaros visada, Garo maudynės del moterų atdaros nedėlios ir panedėlio vakarais.

RUSSIAN TURKISH BATHS,
3 LEDGE STREET,
kam. Water st.,
Worcester

Lietuvių Vaistinyčia Aptieka.

Jeigu kada turi kokį receptą nuo daktaro arba patsnori sau gyduolių nusipirkti, nežiurint kokios. ten gyduolės butų ir kaip jos vadintusi, jeigu niekur negauni pas mus visada gausi.

Kviečiame visus lietuvius lankytis savo vienatinėje Lietuviškoje Vaistinyčioje mieste Worcester ir apielinkės. Kas negalite pas mus ateiti, galite rašyti.

A. BUDREVICIA

93 MILLBURY STREET, WORCESTER, MASS.

Nepamirškite musų Drapanų ir čeverykų KRAUTUVES

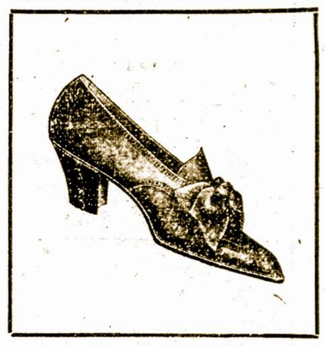

Naujausios mados sutai, iskrybelės, marškiniai, kaklaraiščiai, čeverykai vyrams ir moterims. Kviečiame visus brolius ir seseris pirkti pas mus, nes pigiau niekur nerasite; geriau pas savą negų kur kitur.

Kviečiame visus atsilankyti

V. GINKUS
52 Millbury Str.
Worcester, Mass.

Daugiau Lietuvių eina pas mane negu pas kitą Dentistą Worcester

Aš esu Expertas auksavime | **Žemiausios Kainos**

Traukiu dantis be skausmo

DR. FREDERICK BROWN
34 FRONT STREET **Next To Plaza Theatre**
Atdara Vakasrais

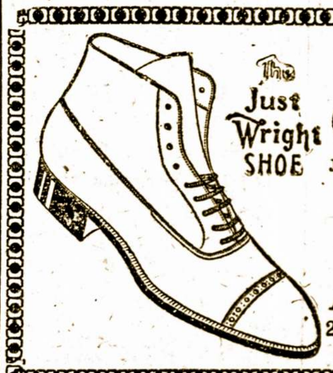

The Just Wright SHOE

GERIAUSIA Ceverykų Krautuvė

Jeigu nori nerų drutų ir smagių Čeverykų ateikite pirkti pas

Amutį ir Ananką

o visada busi užganėdintas savo pirkimu.

Amutis ir S. Ananka
27 Millbury St., Worcester, Ma

KUR BĖGI JONUK?

—Aš bėgų į Conlins čeverykų krautuvę.

10 Vernon Square.

Tę parduoda gerus čeverykus.

Siųskite Pinigus Per Mus.

Dabar jau mes galime pasiųsti pinigus į Lietuvą jusų giminėm kuogreičiausiu budu, tai yra **draftais arba čekiais.** Pinigus taip greitai apturės kaip jusų gromatą nueis. Rašyk pas mus ir gaukie visas informacijas. Siųsk pinigus dabar, nes dabar geriausias laikas pirkimo Lietuvoje.

PASPORTAI.

Jeigu žadi keliauti į Lietuvą pasportą jumis parupinsim, mes turim dabar sutvarkę visas reikalingas blankas, taip, kad jumis namie esant parupinsim pasportą be kelionių, be didelio atsidėjimo ir kaštų. Kreipkitės pas mus!

KELIONĖ Į LIETUVĄ.

Jau atsidaro viskas, reikia susitvarkyti tiems, kurie žada važiuoti savuosius pamatyti ir tėvynėje apsigyventi. Mes turime agenturą didžiausių Anglijos kompanijų, kurios pirmos parupina geriausią kelionę jurėmis. Tieisog iš New Yorko į Hamburgą laivai pradeda eiti: Manchuria išeis Vasario 11d., Mongolia Vasario 25d. Dideli laivai kaip Aquitania Muretania, Carmania, Coronia,, Saxonia, Imperator, Kaiseriu, Auguste, Victoria, Royal George su permainom vež žmones į seną Tėvynę. Nepamirškite, kad laivakortės ant visų laivų galima gauti pas mus.

M. PALTANAVICIA,
15 MILLBURY STREET, WORCESTER, MASS.

PRANAS LEVERIS,
Dailydė-staliorius.

Užima kontraktus ant budavojimo ir taisymo namų. Taipgi taiso ir dailina namus ir padaro įvairius medžio darbus. Kainos labai žemos. Reikalaujanti dailydės, malonėkite kreiptis pas mane, po numeriu—

15 *MILLBURY STREET,*
Telefonas 8177.
Worcester, Mass.

BARBERNE

Švariausia barbernė ir maudynės, kur visados galima išsimaudyti, apsiskusti ir apsikirpti, gražiai, pagal kiekvieno norą. Elektros mašina masadžem ir plaukam kirpti gražiai ir greitai. Galendame skustuvus — britvas. Kviečiame visus lankytis.

D. MAŽEIKA,
26 WARD STREET, WORCESTER, MASS.